

9 440

162.58

Szállodás és vendéglős

2.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTO, NEMETH ALADÁR
KOZREMŰKÖDÉSÉVEL SZERKESZTIK:
BALLAI KÁROLY FŐSZERKESZTŐ, TÁBORI KORNÉL SZERKESZTŐ

SZERKESZTŐSÉG (REDAKCIÓN) ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IX, LONYAI UCCÁ 22. SZÁM. TELEFON: 381-152.

Adóközösségünk t. tagjaihoz.

ERTESZTJÜK A FORGALMIADÓKÖZÖSSÉG t. tagjait, hogy ez alkalommal először január 1-én nem tudtuk a tagsági- és vizsgálatmentességet biztosító levelet kikézbécsíteni. A hadiszállítás miatt lecsökkent létszámú tisztikar nem tudta időben azokat előírásra a pénzügyigazgatósághoz földadni. Amennyiben azokat megkapjuk, azonnal kikézbécsítettjük t. tagjainknak.

Azok a hátrálékos tagtársaink pedig, akiket külön levélben hívtunk föl hátrálékuk rendezésére és amennyiben ezen fölívásunknak nem tettek eleget — a folyó 1939. évi közösségünknek nem tagjai. A kihagyott tagok forgalmiadóztatásuk nyilvántartása és ellenőrzése céljából azonnal jelentkezzenek az illetékes kerületi forgalmiadóhivatalnál, nehogy annak elmulasztása miatt megbírságozják.

*

A VIGALMIADÓKÖZÖSSÉG t. tagjai a napokban kapják meg tagsági levelüket, amit majd néhány napon belül követni fog a fizetendő vigalmiadó-átalány közlése.

Addig is szíves türelmüket kérjük.

Budapest, 1938 december 30-án.

BALLAI KÁROLY
titkár.

HOLUB REZSÓ
elnök.

Boldog újévet kíván

Meinl Gyula

kávésüzemeltető rt.

Boldog újévet kíván

Meinl Gyula

cokoládégyára rt.

Boldog újévet kíván

Meinl Gyula

rt.
Igazgatósága

POPPER BORPINCÉSZET R. T.

BUDAPEST-KÖBÁNYA,
ELŐD UCCÁ 8. SZÁM
TELEFON: *1-484-62.

ALAPÍTOTT: 1869. ÉVBEN.

AZ 1922. ÉVI SZÜLŐ- ÉS BORGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON ARANYEREMEL KÍTÜNTETVE

OLVASSUK, TERJESSZÜK LAPUNKAT!

SZEREZZÜNK ELŐFIZETŐKET!

A M I N A P T Á R U N K

1939 Január 1 Vasárnap	BOLDOG ÜJÉVET!	13 Péntek	Este 8 órákor vendéglősök vacsorája Malosik Ferencnél (VIII, Népszínház ucca 15).
4 Szerda	Délelőtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Malosik Ferencnél (VIII, Népszínház u. 15).	18 Szerda	Délelőtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Beer Lászlónál (VIII, Sándor ucca 44).
5 Csütörtök	Délelőtt 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.	20 Péntek	Délelőtt 10 órákor a békéltetőbizottság ülése az Ipartestületben.
11 Szerda	Délelőtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órákor az előjáróság rendes havi ülése az Ipartestületben. Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Klein Jánosnál (IX, Mester u. 8).	25 Szerda	Délelőtt 11 órákor a képesítőbizottság ülése az Ipartestületben. Délután 4 órákor a segédvizsgálóbizottság ülése a szakiskola helyiségében (IX, Lónyay ucca 6. II. em.). Este 8 órákor Jóbarátok vacsorája Lukács Antalnál (VIII, Rákóczi út 55).

Dreher Baksör

ANGOL GIN

High & Dry

Booth's Distilleries Ltd. London-féle

VEZÉRKÉPVISELET ÉS LERAKAT:

VENDÉGLŐSÖK BESZERZŐ CSOPORTJA RT.

Magyar Szállodás és Vendéglős

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

GUNDEL KÁROLY, MALOSIK FERENC, MARENCICH OTTÓ, NÉMETH ALADÁR KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL
SZERKESZTETTÉK:

BALLAI KÁROLY főszerkesztő
TÁBORI KORNÉL szerkesztő — SOMOGYI OTTÓ felelős szerkesztő

1939. év munkatársai:

BALLAI KÁROLY
BOLGÁR MENYHÉRT
CZIMMERER ISTVÁNNÉ
VITÉZ FEJÉR ISTVÁN
VITÉZ FÜREDY LAJOS
GUNDEL KÁROLY

KRITSFALUSSY ISTVÁN dr.
KOLLING OSZKÁR
MALOSIK FERENC
MARENCICH OTTÓ
SZILÁGYI TIBOR dr.
TÁBORI KORNÉL

CIKKEK:

Ballai Károly: A vendéglátóipar kor- és célszerű újjászervezése	19
— Az új képviselőház	207
— Idegenforgalmunk új éve	4
Bolgár Menyhért: Lépünk be a Nyugdíjgyűlésbe	343
vitéz Füredy Lajos: Mire vigyázzunk a novembri adóösszeírásnál?	327
Gundel Károly: Baromfibélyegzés	160
— Szőlőgazdaság és a vendéglősipar	33
Malosik Ferenc: Bücsúztató és köszöntő	3
— Bálitoborzó	20
— A borok minőségi elbírálása érzéki vizsgálatok alapján	295
— Árrombolás	159
— Nem mind arany, ami fénylik	223
— Szüreti bál, mint propaganda	281
— Utolsó bál	116
— A musz; vagy bor befogadására szánt hordókról	311
Marencich Ottó: A magyar szállodáspár helyzete	20
— A szállodásmesterség	327
— Étterem felszerelése	268
— Hogyan fogadjuk a vendéget?	34
— Idegenforgalmunk mai helyzete	143
— Iparunk válsága	255
— Milyen feltételek mellett vállalható el egy szálloda vezetőse?	319
— Női alkalmazottak a szállodaliparban	128
— Szakmai tárgyalások külföldön	216
Tábori Kornél: A vendéglős megbecsülése	239
— Borhajók és borhetek	224
— Bizzunk a jövőben	256
— Budapest idegenforgalma	146

Tábori Kornél: A magyar vendéglő dícsérete	156
— Külföldiek a budapesti szállókban és vendéglőkben	5
— Külföldi író a magyar vendéglőről és speciáltságokról	282
— Megint új szállodák	127
— Nagy idegenforgalmi válságunk	175
— Vasúti szállodák és vendéglők külföldön	343
Dr. P. K.: Új nagy idegenforgalmi politika	161
A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete	
1938. évi pénztári forgalmi kimutatása és 1939. évi költségelőirányzata	94
A budapesti szállodák és vendéglők 1938. évi forgalma	53
A berlini nemzetközi kézművesipari kiállítás magyar csárdája	80
A főpincér-rendszer megszüntetése az ipar szempontjából	239
A II. zsidótörvény végrehajtása	279
A magyar szakácsok vegyeszifeltő kiállítása	82
A must cukorkának megállapítása	304
Árdregítők büntetése	295
A repülőbizottság működése	68
A szállodai vendégek rendőri bejelentőlapja	75
A szállodások nemzetközi nagygyűlése	71
A szállodás hitelkötés	74
A szeszitörvény végrehajtása	78
A tisztességtelen vendégcsábítás ellen	71
A vendéglátóipar övöshelyi problémái	267
A vendéglátóipar iparjogi rendezése	56
A Ven-Ko-Ka közgyűlése	180
A világtársi árszabás mérésekéle	80
Az „Alliance” baden-badeni ülése	70
Az áralakítás ellenröze	79
Az idegenforgalmi járulé	72
Az idegen lobogók használata	79
Az iparügyi letti Iroda ügyforgalma	91
Az idegenforgalom jövője Magyarországon	344

Az új vigalmiadó szabályrendelet	78
Az 1938. évben megjelent törvényes rendeletek	77
Az 1938. évi elszámolás és az 1939. évi költségvetésirányzat	92
Borászati tanácsadó szolgálat	88
Égőtető szeszüzemek munkaszüneti napokon való ki-	
mérése	79
Egyszerű beruházási hozzájárulás	78
Hálottáink	90
Hat estendő mérlege	47
Hivatalos lapunk: a Magyar Szállodás és Vendéglős	84
Idegenforgalmi napot az iskolában	83
Indítványok	92
Ipartestületünk taglétszáma	91
Ipartestületünk XVIII. rendes évi közgyűlése	111
Iparunk gazdasági szervei	66
Iparunk szociális terhei	55
Jelentés az ipartestület 1938. évi tevékenységéről	49
Külföldiek	89
Kunder Antal kereskedelemügyi miniszter és Szendy Károly	
polgármester az ipari kérdésekről	99
Lapunk jubileumi albuma	84
Légmentes riasztó és elsőelődítő szolgálat	271
Magyar vendéglős-nyak	89
Mi újság a borpiacon?	283
Nem jelen feljelentések és felelőtlen ellenőrzések	99
Nyugdíjjegyesületünk múlt éve	191
Ottthonunk	89
„Promontoria” közgyűlése	144
Rendkívüli közgyűlésünk és taggyűlésünk	88
Szakiskolák	86
Szakoktatásunk továbbfejlesztésének alapelvei	90
Személyi változások	85
Tagjaink gazdasági érdekeinek védelme	65
Új országos vendéglörgalmi akciók	269

GASZTRONÓMIA:

Gundel Károly: Gasztronómiai tréfa	53
vitéz Fehér István: Itáliai étlap	101
— „Pasticcieria”	8
Ételek sorrendje az étlapon	345

ADÓKÖZÖSSÉG:

Az adóközösség XI. rendes közgyűlése	151
--	-----

BALATON:

A balatonfüredi iparos gyógytelep jelentkezési határidejé-	
nek megváltoztatása	199
A balatonfüredi orvoshat elbádoni	153
Balatoniak gyűlése	136
Balatonon borfűtő gyümölcskiallítás	171
Balatonfüred vezetése	262
Mit kíván a Balatonvidék?	246
Nagy reformok a Balatonnál	262
Reformok a Balatonért	170
Újítások a Balatonnál	200
Változás Balatonfüred vezetésében	247

KRÓNIKA:

vitéz Fehér István: Tripoli és Líbia mint vendéglátók 147	192
Kolling Oszkár: Fogadók-fogadások	194
— Régi jó fogadók	129
— Szállásadó és italozó helyek elnevezései a 16—18.	
század magyar nyelvújításában	257

VÉDEKEZÉS A KONTÁROK ELLEN:

A repülőbizottság jelentései	37, 152, 183, 199
Jogosulatlan iparüzésben visszaeső terhelték elzárás bünt-	
tétése	182
Tisztviselő- és munkásékezdék	182

SZAKIRODALOM:

A gyógyhelyi bizottság könyvajánlója Budapestnek	285
Láthatatlan hadsereg	285
Magyarország fürdőinek és ásványvizeinek ismertetése	273
Hasznos tájékoztató a szidótvörvény végrehajtására	345

SZAKOKTATÁS:

Dr. Krisztfalussy István: Követendő példa a vendéglőislők	
nevelésében	260

Angol szakiskolai növendékek tanulmányútja Franciaország-	
ban	197
Angol szállodások a lausannei szakiskolában	262
A párisi vendéglátóipari szakiskola	284
A szakmai nevelés kérdése az IHV ülésén	284
Beiratkozás az 1939/40. iskolai évre	272
Külföldi vendéglátóipari szakoktatás	197
Szakiskolánk évszázadi vizsgálata	260
Szüneti tanfolyam	197
Vendéglátóipari szakoktatás Bécsben	118

HIVATALOS ÜGYEK:

A borászati legkisebb munkabére	225
A bortörvény egyes rendelkezéseinek módosítása	118
A budapesti szállodák és vendéglős oszdtályozása az adó-	
alapokra vonatkozólag	133
A tálgyal/ ucai árusítására jogosító engedély kiadása	211
A gyermeknevelési hozzájárulás	24
A gyermeknevelési járulék egysége az 1939. évre	225
A gyermeknevelési pótlék nem számítható be a munkás	
javadalmazásába	133
A gyermeknevelési pótlékról szóló törvény módosítása	208
A vezeki iparoggyógytelep	150
A hivatalos zenészek bejelentési kötelezettsége	198
A keresetadó fizetési kötelezettsége az ipar ideiglenes	
szüneteltetése esetén	198
Akinek iparigazolvány van a kezében, az nyugodtan dolgoz-	
hozhat	312
A kókusztágyalati szabályozása	225
A különféle munkakörben foglalkoztatott munkások leg-	
kisebb munkabére	243
A legkisebb munkabérek	163
A munkabérek alakulása az ország területén	212, 226
A legkisebb munkabért meghaladó összegből történt le-	
vonásáról elszámolni nem kell	181
Alkalmazottak elcsábítása	211
A levelezőintézmény a honvédelemről szóló (1939. II.) tör-	
vényben	133
A lisztészakok bejelentése és forgalmának korlátozása	345
A munkabérekülönbözletnek a munkavállaló javára megállá-	
pítása a kánigási eljárás során	243
A munkaadó részese az a borsallókból	110
A négy középiskolát végzett tanoncokat és segédeket is	
be kell jelenteni az értelemiségi kormánybizottságnál	21
A szabadságot levő felszolgálati a %-bevételben nem ré-	
széslétezők	36
A szakosztályok elnökségei és a kerületi elnökök	133
A szeszitalokat nem palackoztathatja a forgalombaahozó	
kereskedő	210
A tanonok levele és léggömbi gyakorlata nem számít	
hatónak be a munkalétebe	313
A tanonok szabadságolása	132
A túlóradíj ki nem fizetése	313
A vendéglátóipari munkaközvetítők szabályellenes eljárása	
záró megbeszése	262
A zenészek értelemiségi bejelentése	119
A zsidótvörvény és az italmelési engedélyek	313
A zsidótvörnyvel kapcsolatos bejelentésekről	298
Aki 1923 november 1. előtt önálló iparüző volt, az mester-	
levelet kaphat	296
26	
Az „Elbirtási szabályrendelet” módosítása	26
Az „előjáróság ülési”	10, 24, 118, 132, 198, 320
Az értelemiségi kormánybizottsághoz a további intézkedé-	
sig nem kell bejelentéseket eszközölni	262
Az iparban alkalmazott értelemiségi munkavállalók bejelenté-	
si kötelezettségéről	149
Az iparosság vezetői az iparügyi miniszternél	286
Az iparosság öregségi biztosítására	199
Az iparüzési jogot elvonó határozat ellen benyújtott köz-	
légazgatási bírósági panasz halasztó hatálya	225
Az IPOK balatonfüredi iparos-gyógytelepe	168
Az óvadék kamata	181
Az öregségi biztosítás	273
Az új alelnök: vitéz Miklós József	149
Az új fogvasztásiadó február elsején lép életbe	36
Az új kávé és tea árak	311
Az új vigalmiadó szabályrendelet	36
Balesetbiztosítási járulék, kivételei vállalmások	24
Cégül csak polgári név használható	119
Csak az engedély kézhezvétele után lehet az iparüzést	
megkezdeni	210

Ellenőrizni kell a tanoncok iskolaiátogatási könyvecskéjét: Előzetes engedélyvel lehet csak árat emelni	132	Guttenberger Antal a döntőbírósg tagja	13
Hadrokkant tagjaink összerléása	312	Gróf Zichy Nándor	217
Ingenyes beutalások az iparos gyógyfürdőkbe	243	Hol étkezhetünk jól?	171
Iparengedély „bevonása”	273	Húsvéti lelkigyakorlatok katolikus iparosok részére	155
Iparosúdló Csizfúrdó	211	Idegfenegórmali előadás	136
Iparüzetek közgégi ellenőrzése	226	Idegfenegórmali újítások a cseh területen	135
Két fillér szegények ingyen gázlárcára	181	„Imperial Palace” (szállás, vendégfő regény)	219
Kihágást követ el, aki segédeknek pontos időben történő be- és kijelentését elmulasztja	225	Katolikus nagygyűlés	186
Kihalsára ítélt italmérés hely	134	Kedvezményes utazás Olaszországba	169
Kihalsára ítélt italmérés helyiségek	11	Kisiparosok gépeinek, szerszámainak végrehajtás előli mentesítése	322
Ki kaphat iparigazolványt?	36	Légótmali gyakorlatok	315
Kisipari hitelkölcsönöknek feltétele	167	Lengyel kártarsak údvözlése	135
Közkereseti léraság szakképzett tagja a közkereseti társaság megszűnése folytán egyéni cégre iparjogosi-tványt kaphat	168	Lépjünk be a Nyugdíjgyesületbe!	169
Kutyák az éteremben	243	Magyar a magyarért	217
Lefoglalás és elközbás ügyében az iparhátlóság határozat nem hozhat	273	Magyarország évkönyve	107
Légótmali mentőtanfolyam az iparésülethez	36	Magyar tájak a moziban	107
Légekisebb munkabérbőnböztetnek a munkavállaló javára megállapításra a kihágási eljárás során	182	Mégis megtartja az IPOSZ a kérszer meghívásult országos iparos-gyűlést	169
Magyar állampolgárok külföldön szerzett ipari szakképzelt-ségeinek elismerése	243	Mesterüzégre készüők figyelembe!	306
Mestervizégre előkészítő tanfolyamok	164	Mit tegyünk üzemi baleset esetén?	214
Munkakönyv váltása	286	Mi újsg a borpiacon?	139
Nem kaphatnak lakbérésgélyt a bevonult iparosok	345	Mussolini a szegedi vendégfősköz	135
Onálló iparos közkereseti tagsgága	328	Nemzetközi borászati kongresszus Bad Kreuznachban	201
Pontaatlanul fizető utazási irók	243	Nem bocsátóhat el az alkalmazott a katonai szolgálat ideje alatt	321
Sikertelen szegedvizsgálat ismétlése	36	Nemzetközi Érészeli Központ	218
Szállóad alkalmazottak élelmézése	134	Nemzetközi idegenforgalmi Bajtársi Szövetség	124
Szállóad és vendégfő üzletvezető szolgálati jogviszonya	242	Nemzetközi idegenforgalmi tanácskozások	135
Tánc, jámbó stb. rendőri engedélyt kért beadványok az adóközösségnek bemutatandók	244	Nyugdíjgyesület közgyűlése	169
Tiltott italmérés helyiség: 182, 199, 211, 274, 286, 300, 306	165	Olasz, német és svéd társasutazások külföldre	187
Túzharcosok kötelező alkalmazása	328	Országos iparésületi elnöki értekezlet	201
Vendégfőitáropi tudnivalók	273	Otmillióba kerül a tabáni gyógyszálló	322
	26	Pince-ellenőr	12
		Selymre szótt étlapok	43
		Síremléket Téglássy Ernőnek 38, 105, 140, 155, 171, 219	251, 275

HÍREK ÉS KÖZLEMÉNYEK:

A borpiaci léparancsolata	312
A diadalmas borsos menta	319
A HRA közgyűlése	274
A jóbarátok a péceli Otthonban	310
A X. ker. választmány ülése	263
A X. ker. vendégfősk értekezlete	306
A Magyar Vöröskereszt Egyeslet bélyegakciója	153
A nemzetközi együttműködés szükségese az idegenforgalom érdekében	41
A Nyugdíjgyesület közgyűlése	201
A Promontória közgyűlése	104
A szállóadásipar problémái	329
A szállóadás- és vendégfőitáropi statisztikájából	12
A Szállóadások és Vendégfősök Nemzetközi Egyesületének jubileuma	216
A tabáni fúrdószálló	106
A Téglássy síremlék felavatása	314
A vendégfőitáropi tudnivalók	313
A Ven-Ko-Ka közgyűlési meghívója	153
Az előjáróság ülése	24
Az étlap keletkezése	139
Az IBUSZ az eucharisztikus kongresszusok nemzetközi szervezőbizottságában	40
Az IHV fontos ülése	185
Az iparésületi Szék az érombólok ellen	135
Az IPOSZ nagygyűlése	185
Az utazási irók nemzetközi szövetségének kongresszusa	291
Babicz Gyula a borpagenda bizottságában	105
Bárony Oszkár nyugalmában	12
Balatonfúrdi iparos-gyógház igénybevétele a téli idény alatt	306
Borászati zsebnaptár	29
Bormérsi rendelet II. József korából	187
Budapest vendégfőitáropai és a téli idegenforgalom reformja	329
Budapest idegenforgalmi kimutása	321
Búzavirág-vásár az anyák javára	345
Elkészült a spóregyletek egységes alapszabályrendelete	300
Eljáróságunk rendes havi ülése	320
Elmaradt a nemzetközi serfőző kongresszus	41
Fontosabb események az 1939 évben	186
Furcsa idegenforgalmi ötlet	186
Fúrdóügyi kongresszus	136

Szabálytalanul előtöltött segédítő utalógazólása	251
Szabályszer könyveies melléit nem lehet becslés alapján adózni	322
Szállóadásipari tanácskozás Németországban	346
Szállóad, vendégfő és fúrdóélet balneológiai tanulmányo-zása	186
Szegények gázlárcsal való ellátása	187
Szikvi záparosok tanácsadója	275
Szondy szobrának leleplezése	345
Tanulmányok a magyar iparról	289
30.000 társasutazás egy nyáron	218
Téglássy Ernő	26
Új léjárótok	170
Vámosi Zoltán dr. visszavonult	135
Vendégfőitáropai események Svájcban	183
Vendégfő és szállóad a művészetben	137
Vendégfősök Kassán	286

KÜLFÖLDI HÍREK:

Amerika.	
Amerikai szállóadásipari helyzete	218
A kanadai idegenforgalom helyzete	121
Az amerikai szállóadásipar	249
Anglia.	
Az angol idegenforgalom	13
Angol szállóad kalauz 1939-re	105
Angol szállóadások tanulmányútja Kanadába és az Egyesült Államokba	291
Az 1938. évi angol idegenforgalom	123
Az angol szállóadásipar tiltakozása a telek- és értékkadó ellen	122
Az angol vendégfőitáropi köréből	38
Az 1944. évi olimpiai játékok és az angol szállóadásipar	291
Angol idegenforgalmi kimutatás országok és utazási cél szerinti	138
Angol szállóadipar helyzete	154
500 éves londoni szálló megszűnése	218
Háborús angol vendégfőitárop	314
Nemzetközi válság hatása az angol szállóadásiparra	288
Újabb fejlődés az angol idegenforgalomban	137
Vendégfőitáropi kiállítás Angliában	13

Balti államok.

A balti államok közös idegenforgalmi toborzása	122
--	-----

Belgium.		Háborús korlátozások a német vendéglátóiparban	321
Antwerpen 1938. évi idegenforgalma	138	Idegenforgalmi alosztályok a német kereskedelmi kamara- rában	291
Beiga mozgalom a korai zárásra és a külföldi munkavállalók ellen	330	Idegenforgalmi gazdasági csoport Németországban	154
Vasúti kedvezmények a beiga idegenforgalom érdekében	155	Idegenforgalmi kutatóintézet Németországban	155
		Iparosok tanulmányútja a lipcsei és bécsi vásárra	105
Dánia.		Kötelező egységes könyvvizetés a német idegenorga- lomban	42
A dán idegenforgalom 1938. évi alakulása	138	Megszűnt a külön osztrák szállodai könyv	203
A dán idegenforgalom pénzügyi mérlege	136	Német fürdőhelyek és Bécs számadatai	28
Egyiptom.		Német idegenforgalom 1938 decemberében	122
Egyiptomi idegenforgalom helyzete	42	Német vendéglátóipari szaklap jubileuma	154
		Sémet-szlovák utazási egyezmény	322
Finország.		Nemzetközi borászati kongresszus Berlinben	40
A finn idegenforgalom	251	Nemzetközi hajózási kongresszus Németországban	170
		Nemzetközi összejövetel Bécsben	104
Franciaország.		Osztrák idegenforgalom köréből	291
A francia idegenforgalom	248	Szakképzési munkaerők hiánya a német vendéglátóiparban	250
A francia idegenforgalmi pályázat eredménye	138	Szállodai árak szabályozása Németországban	203
A francia szállók „rangserinti” megjelölése	42	Szállodásipari gyűlés Karlsbadban	202
A francia játékasznik fellendülése	121	Uj jegyzet a német vendéglátóiparban	330
A francia vendégloáipar	330	Uj rendelkezések a német vendéglátóiparban	288
A vendéglátóipar és az idegenforgalom helyzete Francia- országban	27	Üzemeltetőknek gyermekei a német vendéglátóiparban	123
Az 1939. évi nemzetközi idegenforgalmi pályadíjak Fran- ciaországban	289	Vendéglátóipari kiállítások Németországban	139
Kötelező idegenforgalmi adatgyűjtés Franciaországban	287	Vendéglátóipari kongresszus Münchenben	171
Társasutazás Párisba	155	Német protektorátus.	
Utazási irodák engedélyezése Franciaországban	42	A cseh idegenforgalom	322
Utazási kedvezmények Algír idegenforgalma érdekében	107	A külföldi utazások statisztikája Csehszlovákiában	106
		Págai idegenforgalom visszafeloldása	289
		Vendéglátóipari szakiskola Páragban	107
Görögország.		Norvégia.	
Guruló királyi szálloda	107	Norvég könyv Magyarországról	203
Hollandia.		Olaszország.	
Számadatok a hollandi idegenforgalomból	122	Az olasz szállodásipar fejlesztése	329
Irország.		Idegennyelvi üzemnevek tilalma Olaszországban	171
Idegenforgalmi törvény Irországban	250	Iparos tanulmányút Olaszországba	287
		Kötelező idegen nyelvtanulás az olasz vendéglátóiparban	330
Jugoszlávia.		Olasz devizakorlátozások az utazási forgalomban	291
A jugoszláv idegenforgalom	250	Olasz gyűvek- és fürdőhelyek idegenforgalma az utolsó három évben	288
A jugoszláv idegenforgalom fejlődése	153	Olasz-német utazási egyezmény	154
A jugoszláv idegenforgalom mérlege	290	Olasz nyelvtanfolyamok a vendéglátóiparban	41
A jugoszláv vendéglátóipar köréből	28	Olasz szállodásipari kézikönyv	188
A zágrábi vendéglátóipar	186	Vendéglátóipar olasz Északafrikában	13
Nagy idegenforgalmi fejlődés Jugoszláviában	321	Svájc.	
Szállodásipari kongresszus Jugoszláviában	330	A háborús drágulás és svájci kartársaink	330
 Lengyelország.		A nagy svájci kiállítás	137
A lengyel iparosok nemzetközi kongresszusa	275	A svájci idegenforgalom	27
Idegenforgalmi tanszék a krakkói egyetemen	107	A svájci idegenforgalom utolsó adatai	136
Lettország.		A svájci szállodásiparviszesség ülése	154
A lett idegenforgalom	218	A svájci vendéglátóipar állami támogatása	29
		A svájci vendégloáipar helyzete és kilátásai	41
Luxemburg.		A vendéglátóipari személyzet foglalkoztatási arányszáma Svájcban	202
Szállodáipar helyzete Luxemburgban	250	Idegenforgalmi és vendéglátóipari gyűlések Svájcban	29
Németország.		Idegenforgalmi kultuszpropaganda Svájcban	106
A bécsi felső vendéglátóipari iskola	40	Svájc idegenforgalma	202
A dohány- és sítüteményezés szabályozása a német ven- dégloáiparban	186	Svájc idegenforgalom	291
A közép- és kisvendégloák helyzete Németországban	43	Svájc idegenforgalmi statisztikája	218
A magyar testőrség bécsi palotája	45	Svájc legnagyobb idegenforgalmi eseménye 1939-ben	170
A müncheni vendéglátóipari kiállítás	43	Svájc statisztika	289
A német vendéglátóipar	217	Svájc szállodásipar szervezete és összetétele száma- dokban	248
A német idegenforgalom	105	Svájc szállodás szövetség közgyűlése	248
A német idegenforgalom alakulása	290	Vendéglátóipari események Svájcban	119
A német idegenforgalmi jog	139	Vendéglátóipari képesítő vizsgálatok Svájcban	346
A német idegenforgalom az 1937—38-as téli idényben	28	Svédország.	
A német szállodásipar üzemi statisztikája	290	A svéd idegenforgalom fejlődése	248
A német vendéglátóipar emelkedő forgalma	287	Törökország.	
A német vendégloáipar háborús helyzete	329	Dr. Sz. T.: Közlekedésügy, idegenforgalom és szállóipar Törökországban	39
A német vendégloáipar szerepe az idegenforgalomban	249	A török bortermelés és bor kivitel fejlesztése	106
A vendégloák kultúra fejlesztése a német falvakban	106		
Az első nagyméretű vendéglátóipari nagygyűlés	204		
Az osztrák idegenforgalom emelkedése	289		
Boraváló-rendszer megszüntetése a régi Ausztriában	218		
Egy híre bécsi „Cafe Restaurant” vége	156		
Egy világhírű szálloda lütdöklése és bukása	41		

Magyar Szállodás és Vendéglős

Búcsúztató és köszöntő.

MOST, HOGY AZ ALÁBBI SOROKAT toliba mondom, még csak egy pár nap van hátra az ó-esztendőből és lelkileg már látom a szemhatáron a jövőendő esztendő első napjának felkelő fényugarait.

De mielőtt elbúcsúznánk az ó-esztendődtől, bíráljuk meg, milyen is volt az: jó-e vagy rossz? Ezt főleg három szempontból teszem: a haza, az egyen és az ipar szempontjából.

Mindenekelőtt a haza... Miután a szállodások és a vendéglősök örök időktől fogva hű és jó hazafiak voltak, most sem tehetünk mást, minthogy először a haza szempontjából mérleljük, milyen is volt az ó-esztendő? Röviden így foglalhatjuk össze: ha az nem is volt vágyainknak teljesen megfeleelő, mégis meg kell nyugodni benne, mert a Feilvédek egy részének a visszatérésével így is igen öröndetes esemény történt.

Ami az egyéni szempontokat illeti, ki-ki maga tudja a legjobban elbírálni, hogy jó volt-e, vagy rossz az 1938. év.

Mármost térjünk át az ipari szempontokra. Olyan volt, mint a kapuféla, se ki se be. Miért? Mert a várva várt idegenforgalom és az azzal kapcsolatos fellendülés igen csekély mértékben jelentkezett. A tavasszal megtartott Eucharisztikus Kongresszus, sajnos, nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, mert az Európaszerte erős politikai mozgalmak, amelyek a háborgó Vezuvhoz kezdtek hasonlítani, — elgáncsolták. És most nézzük, milyen eredménnyel jártak az egész évi ipari kívánásainknak mozgalmai.

Óriási munkát végeztünk, amiről az elnökség, az előljárásági, az egyes bizottsági tagok és a tisztikar tehetnek bizonyosságot. Akik nem voltak szenvedő tagjai a testületnek, azok nagy munkánkról évi jelentésünkben szerezhethetnek tudomást.

Az összes problémák, megoldandó kérdések közt a legnagyobb izgatottságot a kifőző rendelet, a vígalmi adó, a vízum eltörlése, de legfőképpen a szociális törvények váltották ki. Miért váltotta ki különösképpen az utóbbi? Mert egy új korszak életbelépését jelentette. A munkaidő, a minimális munkabér, a heti szabadnap, a fizetéses szabadság és ami még hátra van, a családvédelmi pótlék olyan újabb terhe-

ket jelentettek, amelyek az amúgyis erősen legyen gült szállodás- és vendéglőspart nagy megröbáltásnak tették ki. De vannak és ezt nem tudom elhallgatni, akik a törvény szellemével nyíltan szembe helyezkedni nem akartak és azért jónak látták bűnbakot keresni, a bizottsági tagokat vádolták meg azzal, hogy nem jól teljesítették feladatukat. Úgy tettek, mint az egyszerű halászmester, akinek Mátyás király meghagyatta, hogy fogjon kesz eget, mert azt akar ebédelni. A halászmester halászlégényét bírta meg a feladat teljesítésével, ami bizony sehogysem sikerült. Ezért mestere azzal támadt rá, hogy nem jól velette ki a Pöndöl-hálót, azért nem fogott kesz eget.

Hárman valánk a bizottságban. Mindhárom szereimesei a szállodás, vendéglős mesterségnek. Gundel, Marencik és én. Senkit sem akartunk behálózni, hanem becsületes magyar iparosok módján iparkodtunk megbízásunknak megfelelni és munkavállalóinkat megegyezni. Ebből az iparra nézve különösképpen két dolog lett szerencsésen elintézve. Sikerült a munkavállalókat megnyugtatni és a tisztességtelen versenynek újtát vágni. A többi problémával, amint már jelentettem, az évi jelentésből kapnak világos képet t. tagjaink.

Azzal búcsúznunk az óesztendődtől, hogy olyan volt, mint egy revü: zajos és változatos, amely szemet, lelkét gyönyörködtetett ugyan, sokszor szívet szomorított, de a végén mégis azt állapítottuk meg róla, hogy nem felelt meg a hozzá fűzött reményeknek.

Köszöntünk új év, tárt karokkal várunk, hogy közeledj felénk. De becsületes, jó szándékkal közeledj, mert ha az ellenkezőt csinálnád, úgy járhat, mint „Az ember tragédiájá”-ban a Sétán, kit az Úr elűz, úgy fogunk előzni téged is. Reméljük, hogy nem kerül rá a sor és hogy vágyaink nagy része teljesedni fog.

A magam részéről főhatóságaink tejeinek, állami-nak, városinak egyaránt, azoknak a derék tisztviselő uraknak, akik iparunk ügyes-bajos dolgaival egész éven át onzetlenül foglalkoztak, elnöktársaimnak, előljárásági tagoknak és tagtársainknak, általában minden munkatársamnak és a velünk érzőknek, az új esztendő alkalmából azt kívánom, ami a földön a legdrágább ombori kincs, jó egészséget és végül azt tanácsolom, ne csüggedjenek, hanem mint Madách mondta: „Ember küzdj és bízza bízáll!”

Malosik Ferenc.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VEZÉRIGAZGATÓ: KLABER MIKSA

PINCÉSZET:

BUDAFOK, PETŐFI ÚT 14. SZÁM.
TELEFON: 2-694-98.

VÁROSI IRODA:

BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCCA 18. SZ.
TELEFON: 1-142-62.

Idegenforgalmunk új éve.

(I) A KÖZVELEMÉNY KÜLÖNBÖZŐ sajtóközlemények nyomán, sőt, bizonyos hivatalos közlések és statisztikák alapján is, abban a hitben éli, hogy idegenforgalmunk körül nincsen semmi hiba s az újabbi évek emelkedő forgalma töretlen vonalban fejlődik.

Egyéb szám adatok, mint például szállodáink pénztárkönyvei és foglaltsági kimutatásai, sajnos, egészen más képet mutatnak.

Azt hiszem senki hozzátért nem okolja ezért a visszaesésért hivatalos idegenforgalmi szerveinket. Amennyire nem kizárólag az ő érdemük idegenforgalmunk emelkedése és kifejlődése, még sokkal kevésbé okozói a forgalom csökkenésének. Sőt egyáltalán nem!

A lefolyt két évtized megtaníthatott bennünket arra, hogy az idegenforgalmat mennyire befolyásolja a vendégfogadó ország relatív olcsósága vagy drágasága, mely befelé a folytatott pénzügyi politikával, kifelé a valutáris kérdéssel függ szorosan össze és vonzza vagy taszítja az utasok tömegét. De látunk kellett azt is — amit különben mindig tudhatunk —, mily fontos feltétele a forgalomnak az idegenforgalmi ország vagy város politikai nyugalma és külpolitikai helyzete. Tapasztalhattuk, hogy ez utóbbi annyira érzékeny tényezője a forgalom alakulásának, mely nemcsak erős kilengésekre (háborús veszedelem) reagál, hanem olyan linom jelenségekre is, mint valamely ország és nép iránt táplált érzelem: rokonszenv vagy ellenszenv, sajnálkozás, részvét, bosszúság, harag stb.

Mindezek éreztették hatásukat pro és kontra nálunk, különösen a lefolyt két esztendőben. Így: vendéglátóiparunknak a túladóztatottság és gyenge forgalom következtében belső viszonylatban fennálló aránylagos drágasága. Némely erősen idegenforgalmi ország (Itália, Svájc, Franciaország) valutájának leértékelése folytán bekövetkezett aránylagos olcsósága. Ezzel párhuzamosan utazató-országok (Anglia, USA) valutájának megváltozott viszonya a pengő értékéhez, így ezen országok utasai számára a nálunk

FELLNER BÉLA f. ü. v.

Első belvárosi szálloda, vendéglő és kávéházi személyzetet közvetítő iroda

BUDAPEST, IV., MOLNÁR UCCA 3. SZÁM. TELEFON: 181-401

vaio tartózkodának megdrágulása. Az „Anschluss”, a cseh-magyar konfliktus, egész Európa háborús láza, a helyei-magyar határkérdés s az ezzel összefüggő jelenségek s hasonlók. De elhajlott a nemzetközi rokonszenv irányja is és most már nem mi vagyunk az igazságtalansággal sújtott népek eleje, aki minden szimpatiaira éreames, hanem sokhelyütt a csehek léptek helyünkre, akik ügyes propagandájukkal igyekeznek erre való érdemességüket bizonyítani.

Ezek a forgalmunkat befolyásoló tünetek — hála Istennek — műió és változó természetűek s múlások ismét érvényesülni engedek azokat az idegenforgalmat teremtő és éltető értékeket, amelyekkel rendelkezünk.

Hazánk és városunk szépsége, éghajlatunk, gyógyforrásaink, élelmiszerekben való bőségünk és ezek minősége, népviseletünk érdekessége, a szórakozásnak és sportoknak kínálkozó alkalmai, népünk kedves és szíves vendéglátási készsége és — bizony soknak szemében utolsó sorban — vendéglátóiparunk színvonala: maradandó értékek és komoly biztosítékok idegenforgalmunk jövőjének.

Idegenforgalmi vezérkarunk két legfontosabb posztján az új esztendő új tönkőket talál. Mindkettő régi, önzetlen harcosa és munkása a mi szent ügyünknek, amelyet mi — szállodások és vendéglősök — anyagi szempontjainkon túl, sőt gyakran ezek elhanyagolása árán, az ügy szeretetéül vezetettve, önfeláldozóan munkálunk és munkáltunk már akkor, amikor jelentőségét sokan mások nem ismerték fel és nem ismerték el.

Dr. Markos Béla a Székesfehérvári Idegenforgalmi Hivatal élén régi, kipróbált munkása ügyünknek. Az ő e téren kifejtett munkássága kész program a jövőre. Az idegenforgalom ügyéről írt tanulmányai, beszámolóí és statisztikai mindig okulásunkra szolgáltak s ezek tanulsága nyomán kifejtett munkássága valóóságos értéket jelentett.

Az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal új vezetőjénél, Hallóssy Istvánnál más a helyzet. Idegenforgalmi ügyekben új embernek tartják — pedig nem az. Közel két évtizede érdeklik az idegenforgalom problémái s különösen a „Cook”-kérdésben exponálták magát. Az ő gondolata volt a Kamara idegenforgalmi szakosztályának felállítása, mely termékeny munkát végzett fennállása óta. Legkülönb érdeme a Nemzetközi Vásár kifejtésztése és a Vásár idegenforgalmi propagandájának példás megszerveztése. Sikereit, önzellen, puritán és ügyszeretettől áthatott munkájának eredményeit beszélő szókomb mutatják.

Nem a szavak, hanem a tettek embere s talán ez az oka, hogy nem nyilatkozott még terveiről, prog-

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

Kőbányai Polgári Sertözde
gyártmánya

Vendéglősöké a „Promontória Borszövetkezet” és a Ven-Ko-Ká. Jegyezzük részjegyeit!

Elismerten a legjobb

FIUMEI kávé, tea

FIUMEI KÁVÉBEHOZATÁLI TÁRSASÁG
Központ: V, Gresham-palota. Telefon: 185-939

ramjáról. Amit azonban magánbeszélgetés közben arról elejtett, merőben új, szép és jó.

Boldogok lehetünk, hogy az idegenforgalom kormánykerekét az ő kezében láthatjuk. A szemé élesen lát és messze tekint, a keze erős és viharban is szilárdan áll a lábán. Erre szükség is van, mert bizony viharos időben foglalja el helyét.

Reánk, vendéglátóiparosokra azért különösen örvedetes az ő jövelele, mert érzéke van iparunk helyzete iránt és tisztában van iparunk fontosságával az idegenforgalom szempontjából.

A legnagyobb örömmel és bizalommal köszöntjük diszes megbízatásában! Tudjuk, hogy nem csaldunk benne!

Külföldiek a budapesti szlókban és vendéglókban.

A LEGTOBB KÜLFÖLDI Budapest természeti szépségei és kulturális értékei mellett kiemeli a fővárosi helyetek nivóját és a vendéglői ételek jóízűségét. Megállapítható nyilatkozataikból, hogy mennyire fontos emelője idegenforgalmunknak a kitűnő magyar vendéglői kóst. Szakértők hangsúlyozzák, hogy az étel-félék nyersanyaga és elkészítési módja valóban minden igényt kielégít.

Most a vendégkrónika legérdekesebb adatait közöljük a hiteles anyagból, amelyet a Székesfővárosi idegenforgalmi Hivatal bocsátott rendelkezésünkre.

Budapest vendégkrónikája.

Ebben az évben sokféleképpen megváltozott a Budapestre érkezett idegenek számfluktuációja. Nemzetek szerint való statisztikája is javarészt más, mint az előző években. Ennélfogva új és a jövőendő nézve fontos tanulságokat is tár elénk. A tarka színes kép, amely az idejötték egyes havi mozaikjaiból adódik, ugyancsak figyelemreméltó következtetésekre nyújt alkalmat.

A januári idegenforgalom első eseménye török egyetemi hallgatók látogatása volt; ötven tagú csoportjuk tanári kísérettel érkezett, egy héttig maradt itt, meglátogatta a vidéki egyetemeket, jogi intézményeinket is. Kimagasló idegenforgalmi, egyúttal külpolitikai esemény volt a római egyezmény államainak budapesti tanácskozása. Gróf Ciano olasz külügyminiszter, Schuschnigg osztrák kancellár és Schmidt Guidó külügyi államtitkár január 9-én jött meg s a főváros lobogódíszen ünnepiesen fogadta őket. Január végén Liebel nürnbergi főpolgármester tartott előadást a Rajna—Majna—Duna nagy hajóútnának közép-európai jelentőségéről. Bohle német külügyi államtitkár, aki négytagú kísérettel érkezett, a Külügyi Társaság rendezésében a nemzeti szocialisták külföldi szervezetéről tartott előadást. Rajta kívül még March Chadourne francia író és dr. Szymann Franciska len-

gyel műtörténeésznő járt itt előadás tartásával kapcsolatban.

Februárban több fontos társasutazás volt. Jugoszláviából 17-én 650 vendég érkezett különvonaton, Zágrábról újabb 130 vendég jött 24-én. Másnap éjszta csoport érkezett, a tallini „Corporatio Leola” tagjai. Aztán az ankarai hallgatók negyven tagú csoportja tanulmányozta itt napokon át a főváros intézményeit. Az egyéni látogatók közül említést érdemel Rüstü Araz török külügyminiszter, Pfundner német belügyi államtitkár, Sir Ronald Storrs, Cyprus volt kormányzójának, továbbá Schneider, Páris tanácsnokának és többtagú kíséretének budapesti tartózkodása.

Márciusban érkezett 200 utas a Raymund and Withcomb amerikai utazási iroda hálókocsi-különvonatán, s még április elején itt tartózkodott. Ugyanakkor tartotta értekezletét a Nemzetközi Földművelésügyi bizottság állam kiküldötteinek részvételével.

Március kimagasló eseménye volt idegenforgalmi nézőpontból az Országos Mezőgazdasági Kiküldött és Tenyészállatvásár (március 23—28). Erre úgy vidékről, mint az elszállított területekről és a külföldről nagyszámú látogató érkezett. Az Idegenforgalmi Hivatal elszállásoló és útbiztosító kirendeltség szervezett a Keleti-, Nyugati- és Déli-pályaudvaron; öt napon át teljesítették a szolgálatot és ugyanakkor éjjel-nappal központi ügyeletes szolgálat is volt a vígadói helyiségben.

Az egyéni látogatók közül megemlíthjük Paul Géraldyt, a nagy francia költőt, aki Frédéric Géraldyval — a párizsi „Le Journal” szerkesztőjével — együtt érkezett ide. Ugyancsak márciusban jött Maurice Dupeyrou, a Rotary International elnöke, gróf Adam Romer volt lengyel sajtófőnök és Arvi Järventaus kiváló finn író.

Áprilisban a német lapkiadók egyesületének ötven tagja szakította meg itt két napra a keleti tanulmányútját. Nagyszámú külföldi küldöttség érkezett a Cserkészszövetség negyedszázados jubileumi ünnepségére. Az amerikai régészek hattagú társasága James Cromwell professzor vezetésével járt itt. A hónap végén érkeztek a svájci utazási irodák egyesületének

LÉGVÉDELMI
REDŐNYÖK

LÉGFÜTÉSEK
KÁLYHÁK

PASCHKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V, MARIA VALERIA UCCA 10. SZÁM

TELEFONSZÁM: 182—041

ALAPITVA 1886

Abrosz és vászonáru

GYÁRI LERAKATA

BLAU JENŐ

RUDAPEST, GRÓF TISZA ISTVÁN UCCA 11. TELEFON: 180-643

Kívánatra utazómat úgy helyben, mint vidékre vételkészsévről nélkül elküldöm.

tagjai, hogy a magyar-svájci idegenforgalom mélyítésének módját megtárgyalják idegenforgalmi szerzőinkkel. Ugyanakkor tartotta itt első ülését a világ egyik legnagyobb orvosi szervezete, az Orvosi Továbbképzés Nemzetközi Akadémiája, igen tekintélyes külföldi orvosok részvételével. Az április 29-én megnyílt Budapesti Nemzetközi Vásáron aránylag nagy számú külföldi is megjelent. Mindig ez a legjelentősebb visszatérő idegenforgalmi esemény. 1938-ban 60.000 személy érkezett vasúton a vásárra.

A fontosabb egyéni látogatások közé tartozott Kleinmann német államtitkáré, aki a német vasutak budapesti idegenforgalmi irodájának megnyitására érkezett; a vendégek sorában volt még Sir Richard Winn Livingstone angol kultúrpolitikus, Carlo Costamagna olasz szenátor, Madeleine de Lanaric jeles francia írónő, Henry Procter őrnagy és The Hon. I. : Stourton, John Laytham és B. Shonevegel, az angol konzervatív párt kiváló tagjai, továbbá Victor Czalet és Arthur Henderson tekintélyes angol politikusok, gróf O. L. Gulberg dán újságíró, lord Gowrie, Ausztrália angol főközreműködője nevével, Julius Ulrich lengyel kereskedelmi miniszter, Goga Octavian volt román miniszterelnök, Porto Hannibal, a braziliai kereskedelmi kamarák szövetségének elnöke és Alexander Howard, a londoni rádió igazgatója.

Itt kell megemlékeznünk a Magyar Skat Klub megalkulásáról; ez az utazási és hajózási tisztviselők egyesülése és a világ minden nagyobb városában van otthona. Fontos, hogy a mi hasonló intézményeink tisztviselői is bekapcsolódjanak a világszerte működő szervezetbe.

A húsvéti ünnepek alkalmából a főváros bécsi irodájának közreműködésével dr. Barry és Társa 5 csoportos utazást rendezett több mint kétszáz résztvevővel. Persze az „Anschluss” miatt elrendelt intézkedések, amelyek a határátlépést korlátozták, károsan befolyásolták idegenforgalmunkat is.

Májusnak kiemelkedő nagy eseménye az Eucharisztikus Kongresszus volt, amelynek a lelkek mélyéig ható eseményei még mindig emlékeztetnek.

A Közép-európai Vasúti Konferencia is itt ülésezett május 2—6 között; hatvan külföldi megbízott tanácskozott. Május 8-án érkezett a Donau-Burgenfahrt 130 tagú német csoportja. Ebben volt Oscar herceg, Vilmos volt német császár fia. 11-én jött a „De Svenske” svéd énekkar; vele együtt: elnöke: Bernadotte Lenard herceg, Gustav svéd király unokája. Azután a bolgár postások 114 főnyi csoportja érkezett a magyar posta, távíró és távbeszélő tanulmányozása végett. Ugyancsak Bulgáriából jött 18 tagú memóriacsoport, hogy technikai kultúránkat megismerje. Fontos egyéni látogató volt mindenekelőtt Pacelli bíboros, XI. Pius pápa legátusa, akinek ünnepies bevonulásával kezdődött az eucharisztikus ünnepek sora. Megérkezett Heylen Tamás namuri püspök, az eucharisztikus kongresszusok állandó nemzetközi bizottságának elnöke is, továbbá Hinsley bíboros Westminsteri érsek és Hland Ágoston, Lengyelország bíboros prímása. Májusban tartózkodott itt dr. Spaho Meh-

LITKE PEZSGÓ COCTAIL

med jugoszláv közlekedésügyi miniszter, Raeder német tengerészeti főparancsnok, Joseph Wagner németbirodalmi árkormánybiztos, Leopold Boisser, az Interparlamentáris Unió főtitkára, Jean Desthieux francia író, C. W. Osborne angol altengernagy, Sidney Snow, a chicagói teológiai főiskola rektora.

Júniusban a május 30-án kezdődött Szent István-év ünnepeinek jegyében sűrűn követték egymást az események; mindenekelőtt Szent István jobbjá folytatta országos körútját, hogy mindenütt erősítse hitében és reménységében a magyar népet; de szép számú külföldi is érkezett ide és ment tovább vidékre. A Málta Lovagrend magyarországi szervezete idén ünnepelte fennállásának decenniumos évfordulóját és ebből az alkalmából négynapos kongresszust tartott, amelyre Chigi Albani della Rovere herceg nagymesteren kívül 10 országból 200 máltai lovag érkezett.

A Wagons Lits Cook két különvonata június 2-án és 16-án 110, illetve 150 angol vendéget hozott. A Wagons Lits rendezésében érkezett még két lengyel csoport, 120 és 83 utas. Azonkívül a lengyel szenátorok és képviselők nagyobb csoportja jött meg. Német repülőök 38 gépen érkeztek. Két különvonaton több mint 2000 szegedi iskolás gyermek látogatott föl június 3-án Budapestre és őket meg több kisebb csoport követte. Nagyobb német újságíró csoport tanulmányozta 1 hétig a Stádium-lapok meghívására Magyarország viszonyait.

Az V. magyar pilótapiknire, amely június 25-én kezdődött, tekintélyes angol légi rajj érkezett ide. Ez az esemény egészen speciális a légi turisztika történetében, mert hasonlólt más államok nem rendeznek és azért is, mivel a találkozó és a vele kapcsolatos magyarországi körpülésen a világon legelső és legdrágább angol aviatikai egyesületek tagjai vesznek részt.

Egyéni látogatók közül: Keitel tábornok, a német véderő főparancsnoka, de Polignac herceg, Herculani herceg, de la Chiess őrgróf, Ranieri Bourbon del Monte, Sorbello őrgrófja, Sampieri őrgróf. Don Sigismondo Chigi, Campagnano hercege, Negrotto da Cambisso őrgróf, az olasz királyné udvarhagyója, Colonne Fabrizio herceg, Carlo Maresa di Serracapriola Bailli, Castelbano herceg, Caroline Czertwertinska hercegnő, Croy Solte herceg, Xavier de Mérode herceg stb.

Július elején még Budapesten tartózkodtak a berlini egyetem hallgatói, akik egy héttel előbb érkeztek, továbbá azok a németbirodalmi újságírók, akik számos cikket jelentettek meg Budapestről és Magyarországról 7-án a Wagons Lits Romániából 800 utast, 14-én Londonból 205-öt, 15-én Romániából 140-et és

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja, vagy üzletet venni szándékozik, bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek advászteli irodájához
Budapest, XI, Horthy Miklós út 72. szám., lélelemelet 3 Telefon: 454-023, díszkrét szakértelmű levelezés.

28-án Londonból újra 153 utast hozott a különvonatán.

A görög vasutasoknál 103 tag csoportja jött június 4-én; a holland kávinista papok 16 és az angol tanítók 20 tagú csoportja. Az európai körúton utazó amerikaiak sürű egymásutánban, 25 csoportba osztva érkeztek húsz-húszankint. Bolgárok 17 tagú csoportja jött a hónap végén. A londoni „International Sommer Schools” negyvenes csoportja szintén júliusban járt nálunk.

Az amerikai-magyar tennismérkőzés, továbbá a cipő szakmának nemzetközi kongresszusa ugyancsak jelentős számú külföldi résztvevőt hozott. Szépszámú külföldi delegátus érkezett a Nemzetközi Asszonyhétre, amely június 23 és 30 közt folyt le. A hónap végén kezdtek ideérkezni az augusztus elején megnyílt nagyobb női kongresszus az Onáillo Hivatású Nők Nemzetközi Szövetsége tagjai.

Az előkelő külföldi vendégek közül megemlíthetők dr. J. Wilde holland pénzügyminiszter, Romanov György nagyherceg, a néhai II. Miklós cár unokaöccse, Renandeu francia tábornok, Csau-Ting-Csih, a kínai köztársasági kormány államtitkára, Axel Schoem híres norvég tudós, Ernest Peze francia képviselő, az említtet Avrin Järventaus finn regényíró és még néhány angol, francia, olasz újságíró, akiket az Idegenforgalmi Szövetség kalauzolt.

Augusztusban legfőképpen a Szent István-hét vonzotta az idegeneket. Ez fejezte be a jubileumi év alkalmából rendezett országos ünnepek sorozatát és az idei kedvezőtlen körülmények ellenére is jó eredménnyel járt; arányai jóval felülmúlták az előző hónapok idegenforgalmát. Igen sok egyéni látogatón kívül 27 csoport érkezett augusztusban társasutazás formájában — a Szent István ünnepekig — az Ibszuszál összekötetésben álló külföldi utazási irodák rendezésében. Amerikai, angol, egyiptomi, francia, finn, lengyel, német, portugál és svájci utasok érkeztek így. A Wagons Lits Cook 220 tagú és 110 tagú angol csoportot, majd három csoportban 100 amerikaiat hozott ide. A Szent István-heti ünnepekre érkezett Német- és Olaszország két hivatalos küldöttsége. Közvetlenül Szent István napjára jött meg a Debreceni Nyári Egyetem 300 külföldi hallgatója, valamint a Szege-di Nyári Egyetem 66 tagú csoportja. Ezúttal viszonozta 140 délbajor ifjú a magyar leventék bajorországi látogatását.

A szentistváni sportesemények sorából kivált idegenvonzó értékével a nemzetközi céllövőverseny, az amerikai atléták látogatása és főképp a repülő randevúja, amelyre 40 külföldi gépen 90 előkelő külföldi érkezett.

A Szent István-hét világi eseményei közt a legnagyobb érdeklődés 1938-ban is a Gyöngyösbokrétára

iránt nyilvánult meg. Az ünnepi játékokat 12 előadásban mutatták be; 60 csoport 1400 földműves szereplője működött közre. Különböző zenekarok szórakoztatták a közönséget térenekkel is. Új ötletekkel gazdagodott a tűzijáték, amelyet sok külföldi is végignézett. A Magyarok Világkongresszusán, amely augusztus 14-től 21-ig tartott, idegenbe szakadt véreink közül több mint ezren vettek részt. Fontos eseménynek bizonyult az „Association for Business and Professional Woman” értekezlete, amelyre 250 külföldi vendég érkezett. Továbbá a bécsi Energie Világkonferencia résztvevői közül több mint 200 -an és a bécsi köztisztasági kongresszus tagjainak sorából 70-en rándultak le angol és amerikai vendégek.

Augusztus egyéni látogatói közül mindenképp az egyiptomi anyakirálynéről kell szólnunk, aki négy ledányával együtt több hétre kiterjesztette budapesti tartózkodását. A többi közt még Charles Taylor, Sir Ralph Glyn és Sir Leonard Costello angol képviselők, J. G. Burnett kiváló angol történész és Leopold Stokowsky, a philadelphiai filharmonikusok világhírű karmestere töltött itt kellemes napokat. Számos cikket írt Betty Ross, a világhírű amerikai hölgyriporter, akit az Idegenforgalmi Szövetség kalauzolt végig az országban.

(Folytatjuk.)

Jó reklám ha a bor olcsó

de a forgalom
csak jó borral
biztosítható

PROMONTORIA

MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDEGLŐSŐK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉSZETE ÉS ÁRUELLÁTÓ SZÖVETKEZETE

BUDAFOK, SÖRHÁZ UCCA 8.
TELEFONSZÁM: 269-992.

P I N C É S Z E T É B Ő L .

Kartársaink megtisztelő látogatását szol-
gálatkészen várjuk.

Kapható:

BERKOVITS
papírárgyár
kővehézi, éter-
mi és cukrászati
kellékek
BUDAPEST,
VII, SIP UCCA 4.
Telefon: 142-531.

BEKA
TOLFOGVA JO KULONLEGESÉG
ULKA

„Pasticceria...”

— Olaszországi megfigyelések az IHV közgyűlésével kapcsolatban —

Irta: **vitéz Fejér István**, Debrecen.

OLASZORSZÁG NAGY VÁROSAINAK forgalmas uccáin ballagó és fejtelenen bámuló idegenek is fölírtnak ma az, hogy minden harmadik-negyedik, de gyakran egymás mellett két-három üzlet kirkata legtöbbször izéses kalács, sütemény, cukorkafélekkől, különleges élelmiszerekkel és legkülönbözőbb italokkal van megáruva. Ha ezeknek az üzleteknek cégtáblái nézom, meglopatva olvasom a különböző értelmeinek látszó, egymástól elütő feliratoikat: „Pasticceria, Confeiteria, Cafferetteria, Galateria, Birreria, Panetteria, Bar stb. A kirkatából ítéelve rendszerint azt hihetnem, hogy ezek a boltok egyforma természetű, rokon-csemege- és italüzletek, melyeket a városok előkelő negyedeiben is legelőtl találunk. Mindig forgalmasak. Így láttam Nápoly, Tripoli, Palermo, Genova, Milano, Venecia stb. városokban, tehát a látottakat általánosaníthat. Legtöbbször esetében az üzletbe lépéskor azonnal szembeütni a most már valószínűleg modern, áramvonalas „Robot”-tá tökéletesített Espresso kávéfőzőgépeket.

A kávéfőző mellett ott a legújabb kiváló masina: legtehetősebben a pörkölt kávé; gombnyomásra villamos működésű és középrész megőrli a kívánt mennyiséget, az alsó rész tárolja és adagolja az örölt kávéat az ismert fataganyús „Espresso”-adagolóba. Ezeket az adagolókat a főzőgéphez helyezik, ahol a benne foglalt kávé kifő. Az „Espresso” kátog, szuszog, pöfög, halkán sípol, gőzöl és végül szortyog... kész a kávé, két adag kávé.

Nem bándom — lesz ami lesz — hadd tudják meg itthon is: ez a két adag kávé maximálisan 8 (nyolc) centiliter, elosztva tehát adagoként 4 (négy) centiliter, 1/2 deciliteres csészében, mely soha sincs megtöltve, egy-két korty csupán. Cukor, különleges kristálycukor, tetszés szerinti mennyiségben cukortartóból. Ha a kávéval fogyasztom el, akkor cca 80 centesimi az ára (cca 24 fillér), ha itellők és az asztalhoz kérem, vagy akár visszemegek, akkor Lire 1.50—2 (cca 40—60 fillér). Itthon kb. egy deciliter ára 60 fillér asztalnál, vámmal és egyéb költséggel együtt. (Olaszországban ma leginkább saját termesztésű abszesszini kávéjukat fogyasztják.) Itthon a feketekávé ára állva is ugyanannyi, mint ülvé, de hol képzeltelhető a mi berendezéseink mellett, hogy vendégünk ráadásul 4—5 újdságot el ne lapozgasson, miközben legelőtl félórát, néha óráig eljődögél. Itáliában torfítva, kisebb arányszám az, aki itell az orra a célra szolgáló külön szobákban. Ezek leginkább idegenek. A rendszerint a centrumban található nagy kávéházakban, terraszokon is rengeteg kis asztalnál ellünek beföldiek is, hólygek is, de usjához

nem jutnak, vagy csak a legtrikább esetében. Azt itt a vendég rendszerint magával hozza.

Szemanuja voltam Velencében egy jelenetnek, amikor három vendég vitában, vagy — mondjuk — élénk társalgásban, olasz gesztusokkal, úgy, ahogy azt csak ők tudják, gyorsan belépett egy jobbfejta Cafferetteria-Bar ajtaján — ahol éppen álltam. Az egyik mindjárt a penzátároz tartott, berizette a három feketekávé árát, a kávék számarát ujjainak felmutatott számával rendelte, mert közben hveihet beszélt. A „National Cassa”-ból kapott szelvény ellenében ügyes kávéfőző-csapos-mixer (egy személyben) a bár-asztal szegélyére kímerte a három „Espresso”-t s barátaink, szódradatul csökkenítése nélkül hórpintésekkel egy-kettőre elfogyasztották kávéjukat úgy, hogy még csak rá sem néztek senkire. Kávéfogyasztás közben pedig semmit sem árultak el abból, hogy azt mennyire élvezik. Ugyanúgy, ahogy jöttek, percek alatt eltűntek a Piazza S. Marco szűk, zsúfolt uccáinak egyikében... És általában ez a helyzet. Hosszabb időt nem töltönek el a feketekávé mellett. A polgári egyén, akár a katonatiszt éppen úgy nem, mint az éltes hólyg, vagy az iskolatáskás, talán középiskolás kislány sem, mert ilyen is láttam. Jönnek, mennek az emberek, mintha nem lenne ráérő idejük. Én ráérök és elhatározom, hogy egy kicsit megnézem, mi rejlik a sokféle cégtáblán felírttett elnevezések mögött akkor, amikor az „Espresso” kávéfőzőgépet is annyira egymáshoz hasonlókká varázsolja első pillantásra ezeket az üzleteket. Rendszerint a „Espresso” gép jut minden esetben legelőször szemünk elé a bár-asztalra, a maga polcos állványán rengeteg butálított itallal. Beljebb fölfedezük a „Pasticceria”-ban annak zsúfolt asztalát, ahonnan „panetton”-kat, mazsolás kuglófókat, Brioches e Levante, kell tésztákat, kalácsokat, Biscotti assortit, kricsésületek választékát, a Confeiteriában, a mi ismereteink szerint tulajdonképpen cukrászdában természetes megtaláljuk ezeken kívül a különféle Paste mignon, mignonokat, Paste Sicilia, narancsos cukrászsüteményeket, Paste alla panna, tejszínes cukrászsüteményeket, pralinákat, cukorkákat, minden valamirevaló bel- és külföldi csokoládét, tejszínes gesztenyét, tejszínhabos ananászt, a „Torte assortite”-t, a torták nagy választékát, a „Panna del Vittoria”-t, a gyümölcsös tejszínhabot serlegben, a „Pizza Napoletana”-t, a nápolyi csemeget, apró süteményeket, kandizított apró gyümölcsöket és fölfedezünk itt egy eddig ismeretlen újdonságot. Ők nemcsak a meggyet teszik el rumban, vagy konyakban, hanem igen finom konzerválják vanília-, vagy curacao-illékben, úgyszintén rumban és konyakban a meglehetősen előkészített, szép „maroni”-t, a gesztenyét.

A „Cafferetteria”-ban, a kávéházban, elsőrendűben, például: a velencei Florianban, a milánói Campaninál, vagy a genovai Piazza De Ferrari galériái alatt stb. van minden kávéházi cikk, az is, amit a Pasticceria-ban a Confeiteriában egyúttal találunk. Természetes, hiszen egy jó kávéháznak jó cukrászának is kell lenni. Számunkra mégis, itt is van új, az eddig ismeretlen rendszerük, amely választékokat nyújt a kávéfélékből (ez a hajón, a „Roma”-n is gyakorlat volt). Adnak olasz (abszesszini), amerikai és — mindenütt — Hag koffeinmentes kávéból készült italokat kívánságon és tetszésük szerint. Válogathatunk a következő nagyszerűen főzött, kellemes illatú teákban: „Te Indiana”, indiai, „Te Darjeeling”, Darzsilin (ugyancsak indiai), „Te Cinese” kínai, „Te Orange Pekoe”, narancs Pekoe és „Te Verde”, zöld teákban „Infuso camomilla, kamilla, „Infuso tiglia”, hárs és „Infuso menta”, menta főzetekben. Reggelidhez vagy uzsonnához ezekből választva azt, kérhetsz a Panetteria cikkeiből „Semel al Latte e Burro”, tejes és vajás zsemlet, „Chiffeli”, kiflit, „Gallettine”, oltajban sült süteményeket, „Biscotti”, készsütsületek stb.

A „Roma”-n is fentiekben kívüli rendelhetünk a reggelidhez „Pane arrostito al Burro”, vajban sült kenyérszeleteket, „Pane arrostito alla Francese”, bunóds kenyérszeleteket, „Frittelle calde con sciroppo”, meleg tányol különféle ízelet stb.

Kiadó Buda legszebb fekvésű nyári vendéglője

központhoz közel, téli helyiséggel, tekepályával, fánctermekkel, lakással, lakbárral. Érdeklődni lehet 16-43-53 telefonon naponat délután 3-tól 4 óráig.

Mi hát mindez az adott körülmények között, ha nem egy nagy figyelem és előzékenység a vendég iránt. Szakmánknak kifelé egyik legszebb, de sokszor oly nehéz feladatai, hiszen számunkra kevés kellemesebb érzés van, mint a várakozásnak megfelelelően, mégis realisan a vendégnek nyújtani tudni, kielégíteni és így örömet szerezni. De amíg ma idáig eljutsz?... .

Hamarább elérünk a „Gelateria”-hoz, a fagyaltos boltba, ahol egészen vagy részben rendszerint megtaláljuk a Confeletteria árult is, amint a Confeletteriában és a Caffetteriaiban is találunk „gelate”-t. De — amint neve is mondja — itt fagyalt a lényeg. Ezt azután igazán tudnak. Már méltatam előbb ezen tudományukat, de itt legalább legyen szabad kivonatossan egy kis választékot felsorolni az ismertebbeken kívül: Gelato di Cocco, kókusz-, Gelato al Pistacchio, pisztácia-, Gelato di Pompelmo, Grape Fruit-fagyalt. Parfait-ek (fagyaltok) sorlegekben, kelyhekben (Coppa): Coppa di Dolciumi, édességek sorlege, Coppa di Violetta, fagyaltosorleg kandírozott ibolyával. Azután az ismeretlenek: Coppa Excelsior, Sport, Fru-Fru, Impero, Venus, Stella, „Conca d'Oro”, a palermói aranymedencéről elnevezve stb., azután „Torrone gelato alla Siciliana”, jegezett cukros manduia narancssal, „Cassate”, tormákba prézelt fagyaltok, „Canestro” fagyaltos kosárka, továbbá „Pesche alla Melba”, körte és barack Melba szerint, „Coupe Jack” és a „Sorpresa de Vesuvio”, a Vezuv meglepetőse, vagy ahogy mi ismerjük: kemencében sült fagyalt.

Meglepetésszerűen hat a „Birreria” és „Bar”-ok tömege is. A gyakorlatban — ahogy én láttam — általában a kettő közötti nem nagy különbség különösen abban nyilvánul meg, hogy:

1. a Birreria sőtéshelyisége mellett vannak apró asztalokkal berendezett kisebb-nagyobb termek, a „Bar”-ban rendszerint asztal, ülőhely nincs, ha van, akkor a külön asztalnál elfogyasztott cikkeket drágábban fizetjük;

2. a Birreria csapolt, hordós sört is nyújt, a Bar csak üvegsört;

3. a Birreriaiban néha, nagyobb forgalmú helyeken, rostot, gáztűzhelet (főzésre) is találunk, hentesárut is fogyaszthatunk, de nem lehet szó a mi sörözöink étlapjáról, annak választékáról. Hentesáruk igen jók és sok gondot, törődést olvastunk le a mészárosoknál, a „Macelleria”-kban tárolt, szép, friss húson. A „Bar”-okban legfeljebb zselitőket (ritkán) fogyaszthatunk. Italt, aranciata-t, szörpöket, keserűket, csemegeborokat, ürmösöket, pezsgőket, szépen butéllázott szeszpárlatokat, likőröket, coctalleket, punchokat, whisky-eket annál többet.

Ha itthon — többek között — van egy általánosságban ismert, népszerű „Unicum”, úgy Itáliában ilyen értelemben mindekelelt az „Aperitivé”-ek közé számító, következő italokról lehet szó: a már említett, többször tárgyalt Marsala, a híres Fernet Branca-félék, a Vermouth-ok, a „Bitter Campari”, Campari keserűje tisztán, vagy szódával, egyéb „Amaril”-k, keserűk. Fellünn, mennyi van ezekből az étvágygerjesztésre szánt italokból. Ide számítják a Coctail-t is, az „americano”-t is. Likőrjeik közül elsősorban a „Liquore Storga”, hasonlít az Altwaterhez (?), az Anisetta Meletti és a Maraschino di Zara érik el a népszerűség és a közismertség emillett fokát. Nem tudtam eddig soha, hogy a „rebarbará”-ból mást is lehet készíteni, mint befőttest. Itt a „Liquore Rabarbaro”, a rebarbara-likőr a legkülönböb „Aperitivé” közé számít. A San Pellegrino ásványvízzel

Bárhova megy, bármerre jár,
Minden lében WELLNER kanál

Nincsen olyan ház vagy villa,
Hol nem volna WELLNER villa

Nem reszel, nyílszál, nem vés,
Hanem vág a WELLNER kés

WELLNER ALPACCA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, V, HONVÉD UCCA 16.

Telefon: 119-633.

telítve, egy deciliteres üvegekben elterjedt. Pályaudvaroknál megtaláljuk, éppúgy uccai limonádés-bódékbán, Barokban stb. Erre vonatkozó ismereteim gazdagodását szolgálta az a körülmény is, hogy fölfedeztem a „Scroppi e Bibete varie”, a szörpök és egyéb itatok választékában a cédrusból készült italt, melyet „Cedro menta anice”, menta ánizsos ízesítéssel szolgáltatnak fel. Ittam a cédrus pompásan zöldszínű, kitűnő likőrjét, emlékezőem szerint a „Cedríná”-t.

Az emlékezés az idetartozó italokból az „Aranciata”-t juttatja még elkerülhetetlenül eszünkbe. Ez az ital nálunk ismeretlen, elterjedtségével, a Golf-Orangead üvegéhez hasonló kétdeciliteres üvegben kerül forgalomba. Ismertetésében külön fejezetet érdemelne. Megemlékeztem már a „Sprenta d'arancie”-ről, a kifacsart narancsléről. Az „Aranciata” azonban a mi szóval telt narancsszörpjeinkhez hasonló. Csak hogy benne van az, ami ezeket a szörpöket még kellemesebbé, üdítőbbé teszi. Ugy a citromnál, mint a narancsnál: benne a gyümölcs héjának sok tartalma és fűzel az pedig állítolag magas vitamintartalmával az italt táplálóbbá is teszi. Az „Aranciata” ma a legnépszerűbb ital Itáliában. Minősítésüknél csak annak a körülménynek van szerepe, hogy milyen ásványvízzel teltették? Ennek megfelelően van „Aranciata San Pellegrino”, S. Pellegrino ásványvízzel és „Aranciata Recoara” Recoara (áltami) fürdőhely ásványvíze) stb. stb. ásványvízzel teltet.

Most már csak annyit említek meg, hogy a legfinomabb gyümölcs-szörpök mellett a legkedveltebb „bibité”-k közé tartozik a „Succo di Pomodoro”. A paradicsomlé, a paradicsomnak ügyes kézipreken kiperéselt és leszűrt leve. És így bizony: a „Succo di Crauti”, a káposztalé. (A hordós tejeskáposztának még meg nem nyíráskodott, leszűrt leve.) Ezt a kedveltséget meg is értem, mert Erdélyben jóízűen fogyasztgattuk tőle esténként. Tudjuk, hogy ez a pinchehideg itál friss, meleg tepertővel és forró, sült ptyókával milyen pompás vacsorapótlék. Együtt a legkitűnőbb „pregustativó”, ízellítő és „antipasto” (előétel).

Fentiekben én is pregustativót és antipastót kívántam adni megfigyeléseimből. Ezekben a „megfigyeléseinkben” most már igazán odajuttotam, hogy nem tudom, hol fogyasszak el egy „Espresso” feketekávé: Pasticceria-ban, Caffetteria-ban, Confeetteria-ban, Gelateria-ban, Birreria-ban vagy Bár-ban? Sì, non e vero, e bene trovato.

Alapítva: 1836.

Centennárium: 1936.

KOSSUCH JANOS

BUDAPEST, IX, VÁMHÁZ KÜRÜT 5. SZ. TELEFON: 387-141.

Üveg-, porcellán- és tüzelő-edények, mindennemű vendéglői és szállodai edény. — Dísztartók, üveg- és porcellánkészletek. Üzleti töltek. — Aikal üveggyáránk budapesti főterakata. — Védjegy: „Magyar Kristály”

Az előjáróság ülése.

ELOJÁRÓSÁGUNK AZ ÉV UTOLSÓ ÜLÉSÉT december 14-én tartotta. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Horváth Mihály és Fischer Jakab kartársaink kérétek töl.

Az ülést Holub Rezső elnök a következő szavakkal nyitotta meg:

Az előjáróság határozatából a müncheni értekezleten résztvevő hatalmak képviselői szép lehelben üdvözöltük.

Örömmel közlöm az előjárósággal, hogy Vinci olasz nagykövet új november 30-án kelt levelében arról értesítette ipartestületünket, hogy a Duce üdvözlésünket megkapta és megbizta őt, hogy nevében megköszönje a magyar szállodások és vendéglősök részéről kifejtett üdvözlést.

Az idegenforgalmat intéző szervezetekben az elmúlt hó nap folyamán nagyejelentőségű változások voltak.

A fővárosi idegenforgalmi hivatal elértül nyugdíjba ment Zilahy Deszö. Zilahy Deszö szervezte a főváros ezen nagyfontosságú intézményét és két évtizeden át vezette.

Jól működő, a célt kiválóan szolgáló intézményét fejlesztette Zilahy Deszö a fővárosi idegenforgalmi hivatalát.

Zilahy iparunkkal is állandó összeköttetés tartott főt és tevékenyen vett részt az IHV 1926. évi budapesti kongresszusának és más összejöveteleink előkészítésében.

Javasolom a tisztelt előjáróságnak, hogy nyugalomba vonulása alkalmával, érdemei méltánylásával búcsúzzunk Zilahy Deszödtől és jól megérdemelt pihenéséhez az Isten áldását kívánjuk. (Éljenés.)

Tormay Géza államtitkár úr szinten nyugalomba vonulván, az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal elnöki tisztségétől is megvált. Utódja: Hallóssy István lett. (Éljenés.)

Amidőn tisztelttel búcsúzzunk Tormay Géza ökegyelmességétől, szeretettel és bizalommal köszöntjük új megbízatásában Hallóssy Istvánt, mint ezen hivatal vezetőjét.

Hallóssy István eddigi két és fél évtizedes munkássága egybeforrt az idegenforgalomban, amely idő alatti, mint a Budapesti Nemzetközi Vásár igazgatója, idegenforgalmi szempontból a legalaposabb előtanulmányokat végezhetette és kipróbált módszereket vannak, amelyek új hivatásában bizonyára eredményesen fog felhasználni.

A közelmúlt hónapoknak iparunk történetében örök nyoma marad.

Nemcsak azért, mert a genfi munkaügyi hivatal szociális javaslatait a magyar kormány gazdasági megalapozottság nélkül, sőt, határozottan leromlott üzleti forgalom idejében, minden álmennel nélkül, egyszerre változtotta meg, hanem azért is, mert ipartestületünknek öt éven át következetesen kifejtett és hangzottait reform-törvényesít a kereskedelemügyi minisztérium honorálni igyekszik.

Ezt mutatja a vendéglétiipar szabályozásáról és az érdekeltségeknek, közöttük ipartestületünknek is megküldött rendelet tervezete.

A rendelet tervezetről még csak annyit jegyzek meg, hogy az ipartestületünk elnöksége állandó munkásságának az eredménye.

Abban a reményben, hogy a rendelet-tervezet hiányossá-

gait kiküszöbölni módunkban lesz, örömmel üdvözlöm ezt a törekvést.

Ezután Ballai Károly havi jelentését terjesztette elő, mely-lyégyai az évi jelentésben bővebben lesznek ismertetve.

Téglássy Ernő a repülőbiztonság működésének ismertetése után az elnök boldog ünnepeket és szerencsésebb üjszertendődt kívánt a tagoknak.

A négy középiskolát végzett tanoncokat és segédeket is be kell jelenteni az értelmiségi kormánybiztosságnál

Az ipartestület tagjai közül többen éltek panasszal miatt, hogy az Értelmiségi Kormánybiztosság őket a rendőri büntető-bírószágonál alkalmazottak be nem jelentése miatt feljelen-tette, ezért kisebb-nagyobb pénz- vagy elzárás-büntetésben részesültek.

E panaszlók elmondották, hogy tudomásuk szerint csak az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottakat (tisztviselő) kellett bejelenteni, az iparossegédeket és tanoncokat nem. Végül hangsúlyozták, hogy tudomásuk szerint ez a bejelentési kötele-zettség csak azt a munkaadót terhelte, aki 10 vagy ennél több munkást foglalkoztat.

A hozzánk forduló panaszlók, sajnos, arról kellett tel-világosítani, hogy amennyiben őket az Értelmiségi Kormány-biztosság feljelentette, joggal tette, mert a bejelentésre vonat-kozó 4350/1938. M. E. számú rendelet 10. §-ának 6. bekezdésé-ben foglaltak értelmében be kell jelenteni a nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott azokat az alkalmazottakat is, akik középiskola, vagy középtokú iskola negyedik osztályát elvégez-ték, vagy akiknek ennél magasabb iskolai végzettségük van. Röviden ez annyit jelent, hogy be kell jelenteni a tanoncot vagy iparossegédet is, ha négyosztályú, vagy több középiskolai végzettsége van. Ez a bejelentési kötelezettség nemcsak a 10 vagy ennél több alkalmazottat foglalkoztató iparosra vonatkozik, hanem vonatkozik minden egyes munkaadóra, aki ilyen iskolai végzettségű alkalmazottat tart.

Alább röviden ismertetjük a rendelkezés idevonatkozó intézkedéseit azaz, hogy ajánlatos: azok a munkaadók, akiknél tisztviselő áll alkalmazásban, illetőleg oly tanoncot vagy segé-det tartanak, akinek négy vagy ennél több középiskolai, vagy középtokú (polgári) végzettsége van, az 1938 február 28-iki állapotnak megfelelően a kerületi előjáróságon kapható XIII. számú nyomtatványon a bejelentést póllólag tegyék meg. Ki-vánatos, hogy a bejelentéshez igazolási kérelmet csatoljanak, ebben tüntessék fel, miszerint nem bírtak tudomással a rendelet azon intézkedéséről, hogy a négy középiskolai végzettségű iparostanocot, illetve segédet is be kell jelenteni, továbbá úgy voltak érzésvülve, hogy csak a 10 vagy ennél több elka-lmazottat foglalkoztató munkaadó volt köteles a bejelentést megtenni. Igazolási kérelmükben jóniszemességüket domborítják ki azaz is, hogy a szóbanforgó rendelet ezen intézkedését, nem mentek úgy át a közudatba, mint az kívánatos lett volna. Ezek-ek a napilapok som foglalkoztak bővebben. Igazolásukra adják elő továbbá még azt is, hogy alkalmazottaink száma 10-en jóval alul volt, bejelentésük megtételének elmulasztásával nem a fennálló rendelkezéseket akarták kijátszani.

A rendelet főbb intézkedéseit a következők:

Minden munkaadó, aki iparüzéssel kapcsolatban érteimi-ségi munkakörű alkalmazottat (tisztviselőt, szabászt, állandó fize-

Pálpusztai sajt
Heller doboz
emmenthali
Derby sajt

vendéglőkben
nélkülözhetetlen

léső vagy iparigazolványos ügynököt), vagy nem értelmiségi munkakörben foglalkoztatott oly alkalmazottat tart, aki a közép-iskola vagy a középtokú iskola negyedik osztályát (polgári is-kola) elvégezte, vagy a ennél magasabb iskolai végzettsége van (tanonc, segéd, kifutó), a kerületi előjáróságon kapható XIII. sz. űrlapon, az 1938 február 28-iki állapotnak megfelelően 1938 július 31-ig bejelentését megtenni köteles volt, függetle-nül attól, hogy hány alkalmazottat tartott. A bejelentést az Értelmiségi Munkanéküliség Kormánybiztosságnak (V., Klotild ucca 10/c.) kell, illetve kellett megtenni.

Azok az iparosok, akik iparuk üzését 1938 április elseje után kezdték meg, e bejelentési kötelezettségnek szintén eleget kell hogy tegyenek, ugyancsak a XIII. sz. űrlapon és azt az állapotot kell feltüntetni, mégpedig külön-külön, amely az iparüzés megkezdésének időpontjában fennállott.

Ha a már eszköbölt bejelentés óta a bejelentésre köteles alkalmazottak tekintetében változás állott be, vagy értelmiségi munkakörből fizikai munkát végző munkakörbe került át az alkalmazott, avagy megfordítva, vagy ha új alkalmazottat vettek fel, aki szintén bejelentésre köteles, a változást szintén be kell jelenteni, mégpedig a XIV. számú űrlapon.

Ezt a bejelentést első ízben 1939 január 31-iki napjának megfelelő adatokat feltüntető tartalommal 1939 február 15-ig kell bejelenteni. A további változásokat pedig minden év aug. 15-ig a július 31-iki és február 15-ig a január 31-iki állapotnak megfelelően kell ugyancsak a XIV. sz. űrlapon megtenni.

Ajánlatos, ha a munkaadó a munkavállaló adagjait nem be-mondás alapján, hanem a szükséges igazoló okiratok betekintés-séből eszköbölt, tehát a munkavállalóit kötelezni lehet és kell az igazoló okiratok felmutatására.

Az alkalmazás minőségére és az alkalmazott járandóságára vonatkozó adatoknak az idevágó szolgálati szerződésekkel és egyéb okiratok tartalmával egyezniök kell. Ajánljuk a munka-adóknak, hogy fenti időpontokat a naptárjukba jegezzék elő, nehogy a rendelet be nem tartása miatt ellenük kihágási eljárás indítható legyen. Figyelemztetjük végül a munkaadókat, hogy jelen rendelet be nem tartói ellen kihágási eljárást indítanak, melynek eredményeként két hónapig terjedhető elzárás, valamint 8000 pengőig terjedhető pénzbüntetést jár.

Kihágásra ítélit italmérőhelyiség.

A pénzügyigazgatóság az alábbi helyiségeket italmérés szemponjtól tiltott helynek minősítette. Ezekre a helyekre ital-mérés engedély nem kapható, az ilyen kérelmet a pénzügy-igazgatóság tárgyalás nélküli végérvényesen el fogja utasítani.

Bajza ucca 68.

154.078/1938. XV. 16. P. M. és 146.820/1938. V. 16. pü. ig.

VIII, Tisza Kálmán tér 28.

154.102/1938. XV. 16. P. M.; 142.646/1938. V. 16. pü. ig

CALDERONI ÉS TÁRSA látszerészek

BUDAPEST, V. VÖRÖSMARTY TÉP 1. SZÁM. (Haas-palota)

Telefon: 18-11-48.

Alapítva: 1819

Szemevegek, színházi látszerészek a eginonambó kivitelben
Hőmérők, barométerek, időjelző házikók stb. Fényképe-szeti készülékek és felszerelések nagy választékban.

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok 114-044, 118-46

Ajánlja kiváló minőségű márkás

talboral palackozva és hordórtelben

Magunk hasznát és iparunk érdekét szolgáljuk, ha

belépünk a Vendéglősök Szikvizgyára Szövetkezetébe!

Bársony Oszkár nyugalmában.

Az Államvasutak hivatalos menetjegyjelöltjének, az IBUSZ-nak vezérigazgatója, Bársony Oszkár 36 évi szolgálat után hosszabb szabadságra ment és a jövő év végén nyugdíjba vonul. Magyarország legkiválóbb utazási, idegenturizmus szakértője nagyjából a helyét. Kétségtelen, hogy ez a szakmának súlyos veszteséget jelent. Nemcsak idehaza, hanem a külföldi illetékes helyeiben is elismerték, hogy Bársony kivételesen szakember s ezért is választották meg a legnagyobb és legtekintélyesebb nemzetközi szerv, az AGOT elnökévé. Küzdelmes, de mindig tisztá, harmonikus élet pihenő-eveit következnek mosti reá nézve.

A szállodás- és vendéglősipar statisztikájából.

Budapest székeséfvárosi Statisztikai Hivatala dr. Illyefalvy L. Lajos szerkesztésében most adta ki dr. Terék István értékes könyvét: „A budapesti bejegyzett cégek statisztikája” cím alatt. Vendéglőről és szállodáinkról nagyon tanulságos adatokat találunk a 80. számú kötetben. A 6—20 segédszemélyezettel dolgozó középipari vállalatok csoportjában a szállodás-, vendéglős- és kővesipari vállalatok száma 1920-ban 296 volt és 1930-ban 257. A csökkenés tehát abszolút számban 39 és %-ban 13,2 volt, 20-nál több segédszemélyezettel dolgozó vállalatok száma a hármas iparunkban 1920-ban 97 volt és 1930-ban 111. A szaporodás 14, illetve %-ban 14,5 volt. (1930 óta itt is csökkenés állott be.)

A segédszemélyeztet száma 1910-ben volt: 4843 kőipari, 4354 középipari és 4665 nagyipari, összesen 13.862; 1930-ban pedig 3820, 2687 és 6504, tehát összesen 15.011. A rövid idejű fellendülés mellett főként a cégbejegyzések számának nagy esése; a háború után csak a fürdők, strandfürdők és szanatóriumok, átmenetileg pedig a penziók cégbejegyzéseinek száma emelkedett.

Pinceellenőr.

„PINCEELLENŐR” címen eddig nélkülözött! lüzet jelent meg — amelyet egy kiváló gyakorlati érzékű kártársunk szerkesztett. A lüzet egy teljes évre szóló — a pince minden ágazatára kiterjedő — elszámolások igen célzerű és pontos vezetésére szolgál. Akármilyen hatóságai vizsgálatnál elfogadható biztos felvilágosítást ad minden, a pince körébe tartozó dologról. A szaporodás ideje és mennyisége, a napi fogyasztás mindenlétsége részének feljegyzésére van benne hely. Külön megállapítja havonként és egy összegben évenként is a szaporodást, fogyasztást és pontos feltárt. Nékülözhetetlen a szakmában Olcsó ár: 1.50 P., egész évre, 12 hónapra beosztott lüzet a legfinomabb papíron Kapható a kiadónál: Urbányi István nyomdátulajdonosnál, Budapest, VI, Gróf Zichy Jenő ucca 36. szám.

SPRINGUT HENRIK

UTÓDA OFNER MÁRTON — TOJÁSANYKERESKEDŐ
Számos budapesti kávéház, étterem
és vendéglő állandó szállítója.
Budapest, VI, Vasvári Pál ucca 10. sz. Telefon: 121-754

SÁTORALJAUJHELYEN, azon az útvonalon, amely a trónosi határ leomlása folytán a környék és a város legforgalmasabb része lett, haláleset miatt nagyon jókában lévő ház amelyben jelenleg is Italméressel eladó
Cím a kiadóhivatalban megtudható.

Haszniát National kasszák, Berkel sonkavágógépek, gyorsmérleg, hitelesített lévegáruk, edények, alpakka evőeszközök, használt csiszoló lükrök legolcsóbban. — HERSKOVICS LAJOS, Budapest, VII, Akácia ucca 20. szám. Telefonszám: 133-792.

ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 8. Tel.: 1-843-39. — Léveg és porcellán.

KREBICH SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHAZI
SZEMÉLYZET ELHELYEZO IRODA
BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1895

ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
VIII, ROMANELLI UCCA 14.

Frissen vágott baromfit legolcsóbban
Diamantnál, VI, Király ucca 38. szám

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS ÁGYNEMŰGYÁR
Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapítottat: 1898.

SZÖNYEG — BÜTORSZÖVET
FÜGGÖNY, PAPLAN, TAPETÁZÁS

HAAS FÜLÖP ÉS FIAI FÉLE RT.

V. VÖRÖSMARTY TÉR 1. SZÁM.
IV. KÁROLY KIRÁLY ÚT 26. SZ.

Steiner és Szimper

BUDAPEST, IX, ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLÓK, DISZ- ÉS TEMPLOMFESTŐK

„HUNGÁRIA” SÜTŐDE Budapest, VII, Dohány
ucca 22. Tel: 142-537
Nápolya Állandóan friss sütemény és házi kenyér.

Schillinger Anna GÖZMOSÓGYÁR RT.
Budapest, VI., Vörösmarty ucca 47. b. Telefon: 121-385.

LIFT Freissler Antal

BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCÁ 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.12.000 felvonó
működésbenMindennemű személy- és teherfelvonók, személy- és
teherpatentosterek, felülegyet, karbantartás, javítás

Magyar a magyarért!

Ipartesületünk gyűjtésében még alábbi adományok folytak be: Özv. Kirchenknopf Irméné 6 pengő, Micheller András, Schmidt János, Tóth József 5-5 pengő, Birás György gyűjtése 2.48 pengő, Edgói gyűjtésünkkel együtt összesen 4431 pengő 17 fillér.

Lezárított 1938 december 28-án.

Patát Lajos kartársunk teljesen önzetlenül a saját költségén gépkocsijával mint önkéntes üzemeltető több mint 26 napig állott a „Magyar a magyarért” mozgalom szolgálatában.

Guttenberger Antal a döntőbírószám tagja.

A székesfehérvári pénzügyigazgatóság Guttenberger Antal előjárósági tagot Budapest székesfehérváros II. kerületének területére kiterjedő illetékességgel alakuló döntőbírószám póttagjává kinevezte.

Az angol idegenforgalom.

A HOME OFFICE hivatalos kimutatása szerint 1938 szeptemberében jelentékenyen kevesebb külföldi látogató érkezett Angliába, mint a múlt év azonos időszakában. A szórakozás és üdülési céljából érkezett külföldi vendégek száma a múlt szeptemberi 26.957-ről 23.632-re esett vissza, tehát csaknem 12,5%-kal csökkent. Az Egyesült Államokból érkezettek száma 7.130-ról 5.130-ra, a franciáké 4.751-ről 3.480-ra hanyatlott és a német vendégek száma (3.195) is sokkal kisebb volt, mint 1937 szeptemberében. A hollandi turisták száma (2.010) körülbelül ugyanakkora volt mint tavaly, míg a belgáké (1.189) némi emelkedést mutat.

Az üzleti ügyben érkezett külföldiek száma 1937 szeptemberében 9.176, 1938-ban 8.696 volt. Ebben a kategóriában az élen álló németek száma a tavalyi 2.060-ról 1.657-re hanyatlott, a hollandoknál némi emelkedés mutatkozik (a múlt évi 1.322-vel szemben 1.446), franciák száma 1.215 volt, ami a tavalyihoz képest némi csökkenést jelent.

Anglia és Írország idegenforgalmának hanyatlását tanúsítják a Dublin amerikai idegenforgalmi legnagyobb részben lebonyolított nagy hajózási társaságok forgalmi adatai is. Ezek szerint a be- és kihajózó utasok száma 1937-ben 4.419 s 1938-ban mindössze 4.018 volt.

Oktoberben folytatódott az egész évben tapasztalt idegenforgalmi visszaesés. A szórakozási és üdülési célból Angliába érkezett külföldi vendégek száma mindössze 13.489 volt, 4369-cel, vagyis csaknem 25%-kal kevesebb, mint 1937 októberében. Az üzleti célból érkezők számára már kedvezőbb alakulást mutat, mert az 1937 októberi 10.774-hez képest csak 172-vel, tehát 1,5%-kal csökkent (10.662).

A turistaforgalom nagymértetű csökkenése főként az Egyesült Államokból való látogatók apadásának tulajdonítható; az elmúlt októberben 4.643, idén pedig csak 2.093 amerikai turista érkezett. A német turisták száma 2.782-ről 1989-re esett vissza. Csak a francia turisták számában (2.232) mutatkozik némi emelkedés.

Az üzleti célból érkezettek között elsőhelyen a 2.135

német áll; őket követik a francia látogatók, akiknek száma 1.720 volt. A harmadik helyet a hollandok foglalják el: számuk a múlt évi 1.483-ról 1.621-re emelkedett.

A vendéglátóipar Olasz-Északafrikában.

OLASZORSZÁG északafrikai gyarmatbirodalmában hatalmas léptekkel halad előre a vendéglátóipari kultúra megteremtése. A nagyobb városokban máris több — minden kényelmi szempontot kielégítő — modern szállodai üzem létesült. Az építkezés munkája most előreláthatólag még jobban meg fog gyorsulni. Eddig ugyanis Abesszínia meghódítása után Rómában 40 millió líra alapítókével megalakult félhivatalos társaság, a Compagnia Immobiliare Alberghi Africa Orientale kizárólagos joga volt az Olasz-Északafrikában való szállóépítkezés és üzemvezetés. Nemrég kibocsátott kormányrendelet ezt a monopóliumot a birodalom 18 jelentékenyebb városára korlátozza és minden egyéb helységben a magánállalkozás számára engedélyt ad a teret. Ez a rendelkezés minden bizonylan hasznára lesz az afrikai olasz vendéglátóipar kialakulásának és fejlődésének.

Vendéglátóipari kiállítás Angliában.

AZ 1939. ÉV FOLYAMÁN számos országban rendezendő kiállítások nagy eseményei lesznek a nemzetközi vendéglátóiparban. Nem marad ki a kiállítást rendező államok sorából Anglia sem, ahol a szaksajtó három legtekintélyesebb orgánusa: a „Caterer and Hotel Keeper”, a „Hotel Review” és a „Good

Összes vendégeinknek boldog újvévet kívánunk
Majzik Lajos és Marx Viktor
a Keleti pályaudvar I.—II. osztályú étterem főpincérei.

AZ ORSZÁG LEGRÉGIBB ELHELYEZŐ IRODÁJA

Elhelyez főpincéretet, szobaasszonyokat, szakácsnőket és mindenféle vendéglátóipari alkalmazottakat lehetőleg azonnal.

Özv. KREIBICH MIHÁLYNÉ

BUDAPEST, IV. MOLNÁR UCCÁ 12. SZÁM. TELEFON: 185-466

Szt. LUKÁCS gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télien, nyáron nyitva
Telefonszám: 1—560—80

Magunk hasznát és Iparunk érdekét szolgáljuk, ha belépünk a Vendéglőzők Szikvizgyára Szövetkezetébe!

Bársony Oszkár nyugalomban.

Az Államvasutak hivatalos menetjegyjárodájának, az IBUSZ-
rak vezérigazgatója, Bársony Oszkár 36 évi szolgálat után hosz-
szabb szabadságra ment és a jövő év végén nyugdíjba vonul.
Magyarország legkiválóbb utazási, idegenforgalmi szakértője
hagyja el a helyet. Kétségtelen, hogy ez a szakmának súlyos
vesztését jelenti. Nemcsak idehaza, hanem a külföldi illetékes
helyein is elismerték, hogy Bársony kivételes szakember s ezért
is választották meg a legnagyobb és legtekintélyesebb nemzet-
közi szerv, az AGOT elnökévé. Küzdalmes, de mindig tisztá,
harmonikus élet pihenő-évei következnek most: reá nézve.

A szállodás- és vendéglopiar statisztikájából.

Budapest székesfőváros Statisztikai Hivatala dr. Illyefalvy
Lajos szerkesztésében most adta ki dr. Török István értékes
könyvét: „A budapesti bejegyzett cégek statisztikája” cím alatt.
Vendégloinkról és szállodáinkról nagyon tanulságos adatokat
találunk a 80. számú kötetben. A 6—20 segédszemélyzetű dol-
gózó középipari vállalatok csoportjában a szállodás-, vendéglős-
és kávésipari vállalatok száma 1920-ban 296 volt és 1930-ban
257. A csökkenés tehát abszolút számban 39 és %-ban 13,2
volt, 20-nál több segédszemélyzetű dolgozó vállalatok száma
a négyes iparunkban 1920-ban 97 volt és 1930-ban 111. A szapo-
rodás 14, illetve %-ban 14,5 volt. (1930 óta itt is csökkenés
állott be.)

A segédszemélyzet száma 1910-ben volt: 4843 kisipari, 4354
középipari és 4665 nagyipari, összesen 13.862; 1930-ban pedig
3820, 2687 és 6504, tehát összesen 13.011. A rövid idejű fellen-
dülés mellett föltűnő a cégbejegyzések számának nagy esése:
a háború után csak a fürdők, strandfürdők és sanatóriumok,
álméletileg pedig a penziónk cégbejegyzéseinek száma emelt-
kedett.

Pinceellenőr.

„PINCEELLENŐR” címen eddig nélkülözötti füzet jelent meg
— amelyet egy kiváló gyakorlati érzékú kártszunk szerkeszt-
te. A füzet egy teljes évre szól — a pince minden ágazatára
kiterjedő — elszámolások igen célszerű és pontos vezetésére
szolgál. Akármilyen hatósági vizsgálattal elfogadható biztos tel-
világosítást ad minden, a pince körébe tartozó dologról. A szapo-
rodások ideje és mennyisége, a napi fogasztás mindenléle-
sége részének feljegyzésére van benne hely. Külön megállá-
pítja havonként és egy összegben, évenként is a szaporodást,
fogasztást és pontos leltárt. Nékülözhetetlen a szakmában.
Árcsúaja: 1.50 P., egész évre, 12 hónapra beosztott füzet a leg-
finomabb papíron. Kapható a kiadónál: Urbányi István nyomda-
tulajdonosnál, Budapest, VI, Gróf Zichy Jenő ucca 36. szám.

SPRINGUT HENRIK

UTÓDA OFNER MÁRTON — TOJÁSÁNGYERKESKEDŐ
Számos budapesti kávéház, étterem
és vendéglő állandó szállítója.
Budapest, VI, Vasvári Pál ucca 10. sz. Telefon: 121-754

SÁTORALJAUJHELYEN, azon az útvonalon, amely a trianoni
határ leomlása folytán a környék és a város legforgal-
masabb része lett, haláleset miatt nagyon jókában levő
haz bírő borozó van, jutányos áron eladó

Cím a kiadóhivataltalban megtudható.

Használt **National kasszók**, Bérkel sonkavágógépek, gyorsmérle-
gek, **hitelesített lévegarúk**, edények, **alpaka evészközök**, hosz-
nált csiszoló **tűkrök legolcsóbban**. — **HERSKOVICS LAJOS**:
Budapest, VII, Akácia ucca 20. szám. Telefonszám: 133—792.

iff. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 8. Tel.: 1-843-39. — Üveg és porcellán

KREBICH SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KÁVÉHAZI
SZEMÉLYZET ELHELYEZO IRODA
BUDAPEST, IV, MOLNÁR U. 12. TEL: 185-466. — ALAPITVA: 1895

ZEIDL RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

VIII, ROMANELLI UCCA 14.

Frissen vágott baromfit legolcsóbban
Diamantnál, VI, Király ucca 38. szám

LÁSZLÓ SÁNDOR

PAPLAN-, MATRAC- ÉS ÁGYNEMŰGYÁR
Budapest, VIII, Vas u. 14. — Alapítótól: 1898.

SZÖNYEG — BÜTORSZÖVET
FÜGGÖNY. PAPAN. TAPÉTAZÁS

HAAS FÜLÖP ÉS FIAI FÉLE RT.

V. VÜRÖSMARTY TÉR 1. SZÁM.
IV. KÁROLY KIRÁLY ÚT 26. SZ.

Steiner és Szimzer

BUDAPEST, IX, ÜLLŐI ÚT 57. SZ. TELEFON: 1-306-29
SZOBAFESTŐK, MÁZOLÓK, DÍSZ- ÉS TEMPLOMFESTŐK

„HUNGÁRIA” SÜTŐDE Budapest, VII, Dohány
ucca 22 Tel.: 142-537
Naponta állandóan friss sütemény és házi kenyér

Schillinger Anna GÖZMOSGYÁR RT.
Budapest, VI., Vörösmarty ucca 47 b. Telefon: 121-385.

LIFT Freissler Antal

BUDAPEST, VI., HORN EDE UCCA 4. SZÁM

Alapítva: 1896-ban
Felvonó- és Gépgyár Rt.

12.000 felvonó
működésben

Mindennemű személy- és teherfelvonók, személy- és teherpaternosterek, felüigelet, karbantartás, javítás

Magyar a magyarért!

Ipartestületünk gyűjtésében még alábbi adományok voltak be: özv. Kirchenkopti Irméné 6 pengő, Micheller András, Schmidt János, Tóth József 5—5 pengő, Birás György gyűjtése 2.48 pengő. Eddig gyűjtésünkre együtt összesen 4431 pengő 17 fillér.

Lezárattól 1938 december 28-án.

Patat Lajos karitásunk teljesen önzetlenül a saját költségén gépkocsijával mint önkéntes üzemeltető több mint 26 napig állott a „Magyar a magyarért” mozgalom szögletében.

Guttenberger Antal a döntőbíróság tagja.

A székesfehérvári pénzügyigazgatóság Guttenberger Antál előjárásági tagot Budapest székesfehérváros II. kerületének területére kiterjedő illetékességgel alakult döntőbíróság póttagjává kinevezte.

Az angol idegenforgalom.

A HOME OFFICE hivatalos kimutatása szerint 1938 szeptemberében jelentékenyen kevesebb külföldi látogató érkezett Angliába, mint a múlt év azonos időszakában. A szárazokas és üdülős céljából érkezett külföldi vendégek száma a múlt szeptemberi 26.957-ről 23.632-re esett vissza, tehát csaknem 12.5%-kal csökkent. Az Egyesült Államokból érkezettek száma 7.130-ról 5.130-ra, a franciáké 4.251-ről 3.480-ra hanyatlott és a német vendégek száma (3.195) is sokkal kisebb volt, mint 1937 szeptemberében. A hollandi turisták száma (2.010) körülbelül ugyanakkora volt mint tavaly, míg a belgáké (1.189) némi emelkedést mutat.

Az üzleti ügyben érkezett külföldiek száma 1937 szeptemberében 9.176, 1938-ban 8.696 volt. Ebben a kategóriában az élen álló németek száma a tavalyi 2.060-ról 1.657-re hanyatlott, a hollandoknál némi emelkedés mutatkozik (a múlt évi 1.322-vel szemben 1.446), franciák száma 1.215 volt, ami a tavalyihoz képest némi csökkenést jelent.

Anglia és Írország idegenforgalmának hanyatlását tanúsítják a Dublin amerikai idegenforgalmát legnagyobb részben lebonyolító nagy hajótársaságok forgalmi adatai is. Ezek szerint a be- és kihajózó utasok száma 1937-ben 4.419 s 1938-ban mindössze 4.018 volt.

Oktoberben folytatódott az egész évben tapasztalt idegenforgalmi visszaesés. A szárazokási és üdülési célból Angliába érkezett külföldi vendégek száma mindössze 13.489 volt, 4369-cel, vagyis csaknem 25%-kal kevesebb, mint 1937 októberében. Az üzleti célból érkezők számára már kedvezőbb alakulást mutat, mert az 1937 októberi 10.774-hoz képest csak 172-vel, tehát 1.5%-kal csökkent (10.662).

A turistaforgalom nagymértékű csökkenése főként az Egyesült Államokból való látogatók apadásának tulajdonítható; az elmúlt októberben 4.643, idén pedig csak 2.093 amerikai turista érkezett. A német turisták száma 2.782-ről 1989-re esett vissza. Csak a francia turisták számában (2.232) mutatkozik némi emelkedés.

Az üzleti célból érkezettek között elsőhelyen a 2.136

német áll; őket követik a francia látogatók, akiknek száma 1.720 volt. A harmadik helyet a hollandok foglalják el: számuk a múlt évi 1.483-ról 1.621-re emelkedett.

A vendéglátóipar Olasz-Északafrikában.

OLASZORSZÁG északafrikai gyarmatbirodalmában hatalmas léptekkel halad előre a vendéglátóipari kultúra megteremtése. A nagyobb városokban máris több — minden kényelmi szempontot kielégítő — modern szálloda üzem létesült. Az építkezés munkája most előreláthatólag még jobban meg fog gyorsulni. Eddig ugyanis Abesszínia meghódítása után Rómában 40 millió líra alapítékével megalakult félhivatalos társaság, a Compagnia Immobiliare Alberghi Africa Orientale kizárólagos joga volt az Olasz-Északafrikában való szállóépítkezés és üzemeltetés. Nemrég kibocsátott kormányrendelet ezt a monopóliumot a birodalom 18 jelentősebb városára korlátozta és minden egyéb helységben a magánvállalkozás számára engedélyt a teret. Ez a rendelkezés minden bizonylan hasznára lesz az afrikai olasz vendéglátóipar kialakulásának és fejlődésének.

Vendéglátóipari kiállítás Angliában.

AZ 1939. ÉV FOLYAMÁN számos országban rendezendő kiállítások nagy eseményei lesznek a nemzetközi vendéglátóiparban. Nem marad ki a kiállítást rendező államok sorából Anglia sem, ahol a szakajtó három legtekintélyesebb orgánuma: a „Caterer and Hotel Keeper”, a „Hotel Review” és a „Good

Összes vendégeinknek boldog újévet kívánunk
Majzik Lajos és Marx Viktor
a Keleti pályaudvar I—II. osztályú étterem főpincérei.

AZ ORSZÁG LEGRÉGIBB ELHELYEZŐ IRODÁJA

Elhelyez főpincéret, szobaasszonyokat, szakácsnőket és mindenféle vendéglátóipari alkalmazottakat lehetőleg azonnal.

özv. KREIBICH MIHÁLYNÉ

BUDAPEST, IV, MOLNÁR UCCA 12. SZÁM. TELEFON: 185-466

Szt. LUKACS gyógyfürdő és gyógyszálló
a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
Telefonszám: 1—560—80

Magunk használt és Iparunk érdekét szolgáljuk, ha belépünk a Vendéglőzők Szikvizgyára Szövetkezetébe!

DIETZ M. bornyagykereskedő

Uj cégtagok: Dietz Miklós és Bognár Gyula.

BUDAPEST, XI, HORTHY MIKLÓS ÚT 31. Tel.: 25-98-24.

Székfapincék: Budafokon, Petőfi út, Dunasor 32. szám.
Alapítva: 1890.

Hotelkeeping" közösen rendezik meg az angol vendéglátóipari bemutatóját.

A Londonban 1939 november 23-tól december 1-ig tartandó kiállításra nagy felkészültséggel fognak felvonulni az egész angol szállodás- és vendéglőspiar, valamint a szakácsművészet kimagasló reprezentánsai.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Az Otthon fenntartási alap részére Erber János vendéglős 50 pengőt, Perlaky Gyula kártársunk 14 pengőt küldött. Ezenkívül karácsony ünnepére ápoljainkról következő kártársaink emlékeztek meg: Malosik Ferenc küldeménye: 61 liter bor, 1 pulyka, Klein János: 6 1/2 kg borjűhús, 1 pulyka, Zucker János: 2 liter rum, 1 kg cukor, 20 pakli pipadohány, csokoládé, keksz, szaijonkor, Bihari Béla: 50 pakli pipadohány, Steiner kekszgár 100 doboz kekszet. A nemesszívű adományokért ezúton is hálás köszönetet mondunk.

Az adózó mérlegek és évvégi elszámolások

Elkészítése — a folyton szaporodó rendeletek folytán — évről-évre nagyobb gond és teletöltség elé állítja kártársainkat. Erre való tekintettel, a szak tudásáról előnyösen ismert Sebess Sándor kártársunkra hívjuk fel kártársaink figyelmét. Sebess Sándor kártársunk, aki a margitszigeti szállodák adminisztrációs ügyeinek volt az intézője, szerény díjazás mellett vállalja az évszám munkálatok és mérlegek elkészítését, üzleti könyvek és adóügyek rendbehozatalát. Címe: Bethlen Gábor tér 3. szám, IV. emelet, 5. ajtó.

Állást keresnek.

A Felvidékről kilüldözött fiatal szorgalmas és józan, szlávnyelvű beszélni fiatal éttermi segéd a szakmában elhelyezkedést keres.

Több nyelven beszélő szakemberek elhelyezkedést keresnek.

Mestervizsgázott fiatal éttermi segéd vidéki nagyszálló éttermében elhelyezkedést keres.

Címeik az Ipartestület irodájában megteudhatók.

ÜZLETI HIREK.

Fleischer Vilmos, aki 20 éve tulajdonosa a losonci Korzó-kávéháznak, annak örömré, hogy ismét magyar impérium alatt teheti ki tevékenységét, kávéházát átalakította s azt január havában újra megnyitja.

Stransky Bernát, a lévai Központi-szálloda, vendéglő és kávéház tulajdonosa, a Felvidék felszabadításának örömré, összes üzemeit újra teljesen átalakította, s azokat ismét megnyitotta.

Zahovay József volt budapesti főpincér, aki a párkányi városi szállodát és vendéglőt bérelt, étterméinek falait budapesti mintára történelmi jeleneteket ábrázoló képekkel festette ki és összes üzemeit teljesen újjáépítette.

Molnár Sándor lévai vendéglős, aki Budapesten hosszabb ideig mint pincér működött, a Bati ucca 1. sz. alatti vendéglőt átvette s azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen újjáépítette.

Kártársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyanánt ne mérjétek ki más italt se az UNICUM üvegből, se másfajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack ilkögyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjatok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni!

Nagyobb szálloda, kávéház, étterem, vendéglő adminisztrációban, anyagkezelésben és ellenőrzésben teljesen jártas

hotelpari szakembert keres

Ajánlatok a lap kiadóhivatalába „Tökéletes szakember” jellegre.

WINTER TESTVÉREK, bornyagykereskedő

Városi iroda és eladás: VII, AKÁCSFA U. 45. Tel.: 136-132.

Ajánlanak kiváló minőségű uradalmi fajborokat, csemege- és ürmőborokat, minden mennyiségben a legolcsóbb napi árakon. — Tegyen próbarendelést.

NAGY ÉS EICHNER R. T.

Szalámi, kolbászru és húskonzervek. — Főüzlet és étterem: BUDAPEST, VI, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 9. SZÁM. TELEFON: 12-48-36.

NAGY IGNÁC pinceteljeszerelési cikkek raktára BUDAPEST, VII. KÁROLY KÖRÜT 9.

Ajánlja dúsan felszerelt raktarat, ú. m.: borszivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafejadugók, cimkek stb. T. 1-415-15

Prima hasított lőgyfából boroshordók minden nagyságban, bortölcsérek és kannák nagy választékban.

LAPOS ANDRÁS kádármester Budapest, VIII, Kálvária tér 13. Telefon: 137-457.

HEIM LAJOS

speciális péksütemények készítője VI, SZONDY UCCA 96. Tel.: 1-152-41

JÁTSSZUNK PIATNIK-KÁRTYÁVAL

TIVOLI mustár

málna-, citrom-, narancsszórp, ketchup worcestershire sauce, halkonzervek

GOTTLIEB GYÁRTMÁNY

Telefonszám: 296-702

BUDAPEST, V, VILMOS CSÁSZÁR ÚT 48. SZ. TELEFONSZÁM: 122-892. Parafejadugó — önkupak — cimke. Borszivattyúk, szűrőgépek és az összes borkezelési anyagok.

CÍFKA JÓZSEF

PINCEGAZDASÁGI CIKKEK SZAKÜZLETE

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete minden egyes tagjának és hozzátartozóinak a legboldogabb újévet kívánja

BALLAI KÁROLY
vezető jegyző.

HOLUB REZSŐ
alelnök.

MALOSIK FERENC
elnök.

Az Ipartestület szállodás szakosztálya tagjainak boldog újévet kíván

SOMOGYI OTTÓ
aljegyző.

MARENCICH OTTÓ
elnök.

Az adóközösség tagjainak boldog újévtendő és eredményesebb üzleti évet kíván

BALLAI KÁROLY
titkár.

HOLUB REZSŐ
elnök.

Mélyen tisztelt hirdetőinknek, előfizetőinknek, olvasóinknak és munkatársainknak, valamint kedves hozzátartozóinknak az újévre őszinte szívből minden jót kíván

A MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS
szerkesztősége és kiadóhivatala nevében:

TÁBORI KORNÉL
szerkesztő.

MALOSIK FERENC
a sajtóbizottság elnöke.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésók, Korcmárosok Orsz. Nyugdíjgyejesülete tagjainak és hozzátartozóinak boldog újévet kíván

BOLGÁR MENYHÉRT
titkár.

HOLUB REZSŐ
alelnök.

MALOSIK FERENC
elnök.

A Fővárosi Vendéglősök, Korcmárosok és Kávésók Szkviztermelési és Fogyasztási Szövetkezetének igazgatósága és felügyelőbizottsága tagjainak boldog újévet kíván

YENKOKÁ
igazgatósága.

Az Ipartestület és az Adóközösség nagyrabecsült vezetőségének és igen tisztelt tagjainak az elmúlt évben tapasztalt támogatásukért hálás köszönetet mondunk és boldog újévtendő kívánunk

A MAGYAR SZAKÁCS KOR ELNÖKSÉGE:

VÁRI LAJOS ü. elnök.

A GENFI SZÖVETSEG MAGYARORSZÁGI
CSOPORTJA:

CSIK JÓZSEF

ZACHARCSÉN SÁNDOR

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
kedves vevőink a

**Kőbányai Polgári Serfőző és
Szent István Tápszerművek rt.**
igazgatósága

Tisztelt vendégeink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Reisinger Kálmán
szállodatulajdonos, HEGYESHALOM.

Ismerőseink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Benkő Mátyas
vasúti vendéglős, SOPRON.
Győr—Sopron—Éberföldi p. u.

Vendégeink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Babarszik József
a „CASINO” kávéház tulajdonosa, SOPRON.

Tisztelt vevőink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN a

Sopron-Kőszegi Polgári Serfőzdek
Rt. soproni gyártelepének tisztviselői kara.

Ismerőseink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Ádám József
Ammer János utóda, vendéglős
Kelenföldi út 52. sz.

Tisztelt vendégeink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Perkovácz Félix
vendéglős, SOPRON.

Összes vendégeink és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Bertha Gyula
vendéglős, Budapest, Erzsébet körút 12. sz.

Vendégeinek és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Westher István
vasúti vendéglős, SZOLNOK.

Vendégeinek és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Frank Dezső
vendéglős, SZOLNOK. Tisza Szálloda.

Az ipartestület minden egyes tagjának
a LEGBOLDOGABB ÚJÉVET KIVÁNJA a

Dreher-Haggenmacher
Első Magyar Részvényserfőzde
városi irodája.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
tisztelt barátainak és ügyfeleinek a

Wellner Alpacca Részvénytársaság

Vendégeinek és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Ivanics József
szállodás, SZOLNOK.

Összes vevőinek és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Hexner
üzletberendezési vállalat, VII, Király ucca 25.

Tisztelt vevőimnek, barátainknak és jóismerősöknek
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁNOK

Springut Henrik utóda Öfner Márton
tőzjásnagykereskedő
Budapest, VI, Vasváry Pál ucca 10. sz.

Vendégeinek és jóbarátainak boldog újévet kíván

Csonka Antal vendéglős
Komárom

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
az olasz gyártmányú precíziós írógépek

OLIVETTI
magyarországi vezérképviselete

Schaeffer Vilmos és Társa
Budapest, VI, Andrássy út 40. szám.

Igen tisztelt vendégeinek és jóbarátainak
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Andreics Károly
vendéglős
Budapest, VIII, Kereposi út 5. szám.

BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
kedves vevőinek a

Kőbányai Polgári Serfőző és
Szent István Tápszerművek rt.
városi irodája.

T. üzletfelek
BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN

Fellner Béla
FÜV. vendéglői személyzetelhelyező iroda
Budapest, IV, Molnár ucca 3. szám.

Boldog újévet kíván tisztelt barátainak
és ügyfeleinek a 100 éves

Kossuch János cég
Budapest, IX, Várház körút 5.

Az igen tisztelt ügyfeleinek és jóbarátainak
boldog újévet kíván

özv. Kreibich Mihályné
elhelyező iroda tulajdonosa
Budapest, IV, Molnár ucca 12. szám.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
Szerkesztőség

Szállodások, Vendéglősök, Kávésók és Alkalmazottak
Nyugdíjgyűjesülete
Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 381-152

A Szállodai Szakosztály, telefon: 180-001

Szállodások és vendéglősök szakiskolája
Budapest, IX, Lónyay ucca 6. sz. Telefon: 187-279

Igazgatóval értekezhetni hétköznapokon d. u. 4—7-ig
Budapesti Vendéglősök Adóközsége
Budapest, IX, Lónyay ucca 22. sz. Telefon: 184-003
Hivatalos órák: hétköznapokon délelőtti 9—2 óráig